Poštnina plačana v gotovini.

Leto LXVIII., št. 296 Ljubljana, ponedeljek 30. decembra 1935. Cena Din 1.-

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrst á Din 2, do 100 vrst á Din 2.50, od 100 do 300 vrst á Din 3, večji inserati petit vrsta Din 4.-. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO LJUBLJANA, Knafljeva ulica štev. 5. Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Vojna se je še le pričela

Abesinci so šele v zadnjem tednu pričeli z organiziranim odporom ter so na vsej severni fronti dosegli velike uspehe — V enem tednu več izgub, kakor prej v dveh mesecih — Italijansko letalstvo omrtvičeno

Pariz, 30. decembra. z. Posebni poročevalec agencije Havas poroča iz Addis Abebe:

V teku zadnjega tedna se je položaj na abesinski bojiščih znatno spremenil. Boji, ki se razvijajo v Tigreji, napravijo vtis, da se je vojna prav za prav še le sedaj pričela. Prve dva meseca so italijanske čete napredovale na vsej črti, ker niso nikjer zadele na resnejši odpor Abesincev. Sedaj pa je prišlo zlasti v Tigreji do hudih spopadov in krvavih borb.

Najvažnejši dogodek zadnjega tedna je koncentriran napad Abesincev v Tigreji, kjer so se morali Italijani na vsej črti umakniti in se še vedno umikajo. Položaj na bojiščih je sedaj naslednji:

Levo krilo Abesincev, ki mu poveljuje dadžas Hajlu, operira v hribih Šire. Njegov cilj je zavzetje Akzsuma, ki ni važen le iz strategičnih razlogov, marveč še bolj iz prestižnih razlogov, ker velja za sveto mesto Abesinije. Čete rasa Sejuma prodirajo sporedno v smeri proti Adui. Njihov cilj je zavzetje Adue, s čimer bi bil znaten del italijanske vojske odrezan od zaledja. Dedžas Hajle Kabedi razvija veliko aktivnost v področju Tembiena, kjer je zadnje dni dosegel važne uspehe in hudo pritisnil na Italijane, ki so se morali z velikimi izgubami umakniti. Ras Kasa prodira severno od Makale in je prišel Italijanom, ki se branijo Makale, že za hrbet. Ras Sejum pritiska na centrum fronte v Tigreji. Desno krilo, ki operira v Bomberti, pod poveljstvom dedžasa Kasa ima za cilj obkolitev Makale. Na skrajni desnici operira ras Kasa Sebat vzhodno od Makale ter resno ogroža italijansko levo krilo, ki se vedno bolj umika. Vse operacije Abesincev kažejo, da gre za dobro premišljen načrt, ki se pretvarja polagoma v skladu z doseženimi uspehi v splošno ofenzivo.

Izgube, ki so jih imeli tako Italijani, kakor Abesinci v bojih zadnjega tedna, so mnogo večje, kakor pa vse izgube, kar so jih imeli na obeh straneh prva dva meseca, od početka abesinske vojne. Sedanje postojanke Abesincev so mnogo ugodnejše, nego pa so postojanke Italijanov, ki na stalnem umikanju ne utegnejo, da bi se bolje utrdili. Italijanom dela velike preglavice tudi dovoz živil in municije.

Najhujši udarec za Italijane pa je neuporabnost italijanskega letalstva, ki je bilo doslej glavno orožje v boju proti Abesincem. Dočim se Abesinci pri svojih pohodih tako spretno skrivajo in prodirajo po večini le ponoči, da jih italijanski letalci ne morejo izslediti, se vrše borbe skoro vedno le od moža do moža, tako da letalstvo ne more poseči v boj, kajti če bi bombardirali abesinske čete, bi ob enem prizadejali hude izgube tudi lastnim vrstam. Bombardiranje večjih abesinskih krajev v notranjosti države pa se je pokazala za docela brezuspešno. Deloma so se Abesinci letalskim napadom že privadili in se znajo spretno skrivati, deloma pa so stroški za take napade daleko večji, kakor pa dosežene koristi. Vrhutega v zadnjem času zelo dobro funkcionira abesinska protiletalska obramba. Abesinci razpolagajo z večjim številom protiletalskih topov, posebno pa so se izvežbali v obstreljevanju letal s strojnimi puškami. Italijanski letalski poleti so zaradi tega postali skrajno riskantni. V zadnjeh dneh so sestrelili Abesinci več italijanskih letal in priza-dejali Italijanom s tem veliko škodo.

Velik vojni plen

London, 30. decembra. z. Reuter poroča:

Abesinci ugrabili Italijanom severno od Makale 20 tankov, 40 do 50 strojnic in zajeli 200 vojakov. Makala še ni padla, toda vojska rasa Sebata prodira v pokrajini okoli Adue. Vojska rasa Kase prodira južno od Makale, vojska rasa Sejuma pa zapadno od tega mesta. Prodiranje napreduje počasi, toda v velikem obsegu. Navedene vojske ogražajo Makalo. V božičnem tednu so bile najbolj krvave bitke, odkar so se začele sovražnosti, in je verjetno, da bodo postale še bolj ogorčene prav v kratkem, če smemo verjeti informacijam iz dobro poučenega abesinskega vira.

Nove divizije odhajajo v Afriko

London, 30. decembra. AA. DNB poroča: Po vesteh iz Port Saida so se pomnožili prevozi italijanskih čet skozi sueški prekop. Od 22. do 28. decembra so italijanske ladje po uradnih podatkih plule skozi prekop s 10.346 oficirji in vojaki in s 17.416 tonami vojnega gradiva, 288 tonami bencina, 5.750 tonami cementa in 299 mezg.

Med italijanskimi četami, ki so zadnje dni odhajale skozi Sueški prekop v Vzhodno Afriko, so tudi čete, ki so se doslej nahajale v Bengaziju. Iz tega izhaja, da so Italijani premestili del svojih čet, ki so jih svojčas poslali v Libijo, v Eritrejo.

Seja italijanske vlade

Rim, 30. decembra. AA. Danes ob 10. se sestane italijanski ministrski svet. Seja se bo vršila v palači Viminale pod vodstvom Mussolinija. Na dnevnem redu so pereče politična vprašanja in državni proračun za poslovno dobo 1936/37.

Glavna ofenziva se šele pripravlja

Adis Abeba, 30. decembra. z. **Po zatrjevanju tukajšnjih poučenih krogov se bo še le prihodnji teden pričela koncentrična ofenziva na severni in južni fronti. Glavno vodstvo bo poverjeno rasu Sejumu, rasu Mulugeti in rasu Kasi. S to ofenzivo hočejo Abesinci še pospešiti poraz Italijanov, ki je po njihovem mnenju že sedaj očiten na severni fronti. Abesinci opozarjajo na to, da so bili tudi leta 1896 pri Aduj tepeni Italijani meseca januarja, to je v dobi, ko zavlada v teh krajih za nedomačine neznosna klima. Ohrabreni z dosedanjimi uspehi so Abesinci prepričani, da se jim bo tudi sedaj posrečilo v tej dobi zadati Italijanom odločilen poraz.**

Neobičajni manevri francoske mornarice

Proti običaju bo imela francoska vojna mornarica svoje manevre ob maroški obali, da bi bila za vsak primer pripravljena . . .

Pariz, 30. decembra. z. **Atlantsko brodovje francoske vojne mornarice, ki je imelo vsako leto svoje manevre na Atlantskem oceanu, bo po sklepu admiralitete imelo letos v začetku januarja svoje manevre ob maroški obali neposredni bližini Gibraltarja. V francoskih vojaških krogih utemeljujejo to nenavadno spremembo s tem, češ da vlada na Atlantskem oceanu zelo viharno in zato za manevre neugodno vreme. V političnih krogih pa so prepričani, da hoče Francija s tem dokazati tako Londonu, kakor Rimu, da je v primeru oboroženega spopada med Anglijo in Italijo trdno odločena, priskočiti na pomoč Angliji.**

Svojevrstna demonstracija bivših francoskih bojevnikov

Rim, 30. decembra. AA. Agencija Stefani poroča: Generalno ravnateljstvo za tujski promet je priredilo svečan sprejem v čast 800 bivših francoskih bojevnikov, ki so te dni prispeli v Italijo. Sprejem je bil v oficirskem domu. Prisotne so bile tudi mnoge ugledne osebnosti italijanskega javnega življenja. Prisotni so prepevali francoske in italijanske pesmi in vzklikali »Dol s sankcijami« Istočasno so žene italijanskih bojevnikov sprejele svoje francoske tovarišice. Poslanec Delacroix, ki je med svetovno vojno oslepel, se je zahvalil svojim francoskim tovarišem v imenu italijanskih invalidov. Snoči so bili bivši italijanski bojevniki na svečani predstavi v operi. Italijanski kralj je sprejel delegacijo bivših francoskih bojevnikov in ostal z njimi v daljšem razgovoru.

Amerika hoče ostati nevtralna

Washington, 30. decembra. AA. Vladni krogi zasledujejo z velikim zanimanjem razvoj dogodkov v Evropi, čeprav se vzdržujejo uradnih komentarjev o francoski notranji politiki. Dobro poučeni krogi izjavljajo, da so Zedinjene države v glavnem zadovoljne z razvojem debate v francoski poslanski zbornici. Washington je naklonjen akcijam DN, ki jim je namen napraviti mir, čeprav nadaljuje ameriška vlada politiko popolne nevtralnosti in noče dati povoda, da bi se javno mnenje razdelilo glede ženevskih vprašanj, zlasti glede italijansko-abesinskega spora.

Glede sankcij komentarji listov niso ugodni, na drugi strani pa so ameriški krogi zelo zadovoljni z Lavalovimi izjavami pri parlamentarni debati, da hoče francoska vlada podpirati izvajanje pakta DN.

Newyork, 30. decembra. AA. Senator van de Berg, o katerem pravijo, da bo brzkone kandidiral pri prihodnjih predsedniških volitvah, je izjavil, da se bo pri razpravi o novem zakonu glede nevtralnosti z vsemi silami zavzel za to, da v ta zakon ne pride ničesar, kar je kakorkoli v zvezi z ženevskim sankcijskim sistemom. Briand-Kelloggov pakt, je poudaril, ne predvideva sankcij. On sam je velik nasprotnik vsakega sodelovanja z Društvom narodov. Po njegovem mišljenju predstavlja že uradna proglasitev kake države za napadalca sovražen čin napram dotični državi. Novi zakon o nevtralnosti Zedinjenih držav se mora oslanjati na resnično nepristransko nevtralnost, ker bo le tako lahko služil interesom države.

Atentat na heimwehrovskega voditelja na Dunaju

Dunaj, 30. decembra. z. Snoči okrog 22.30 je bil v 18. okraju izvršen atentat na voditelja heimwehrovske mladine na Dunaju, meščanskošolskega učitelja Maxa Walcharsa Ko se je vračal domov, ga je napadlo več neznancev. Oddali so nanj od zadaj več strelov. Walchars se je zgrudil nezavesten. Reševalci so ga prepeljali v bolnico, kjer so ugotovili, da ima prestreljena jetra in ledvice ter je njegovo stanje zelo resno. Uradni komunike pravi, da dosedanje preiskava ni mogla ugotoviti, da bi šlo za organizirani atentat, marveč da gre najbrže za dejanje v afektu ali pa za osebno maščevanje. Dogodek je izzval na Dunaju veliko razburjenje, ker sodijo, da pomeni pričetek nove akcije hitlerjevcev.

Po Lavalovi zmagi v francoskem parlamentu

Končnoveljavna odobritev zakona o ligah

Pariz, 30. decembra. AA. Razprava o zunanji politiki se je končala v poslanski zbornici z uspehom vlade, ki je večji, kakor so prvotno domnevali. Lavalov govor je večina poslancev sprejela z močnim odobravanjem. Predsednik francoske vlade je dokazal, da je bila njegova politika v skladu z njegovimi besedami in izjavami, ki jih je podal v Ženevi. Francija ostaja zvesta članica Društva narodov, je naglašal Laval in obenem poudarjal, da bo tudi v bodoče sodelovala z angleškimi ministri. Posebno pozornost je zbudila Lavalova izjava o tehničnem sporazumu med generalnima štaboma Francije in Velike Britanije, če bi Italija napadla Veliko Britanijo v zvezi s sankcijami. Laval je tudi pristavil, da bo Francija skušala vzpostaviti dobre stike z drugimi evropskimi državami, zlasti z Nemčijo.

Po tej težki parlamentarni bitki in zmagi Lavalove vlade pričakujejo politični krogi, da bosta obe zbornici dokončali proračunsko razpravo v ponedeljek ali torek.

Poslanska zbornica je dokončno odobrila zakonski načrt o ligah in sicer besedilo, ki ga je odobril senat. Za zakonski načrt so glasovali 403 poslanci, proti pa 104. Izpremenjevalni predlog neodvisnega poslanca de Mangea, ki je zahteval razpust vseh tajnih društev, je poslanska zbornica odklonila s 417 glasovi proti 104.

Na nočni seji, trajajoči do 1.15, je senat s 278 glasovi proti 15 odobril proračun, ki določa 40,376,316.643 frankov izdatkov in 40.431,202.266 frankov dohodkov.

Komentarji nemškega tiska

Berlin, 30. decembra. AA. Nemški listi se živahno zanimajo za poslednjo veliko debato v francoski poslanski zbornici in neznatno Lavalovo zmago.

»Berliner Tageblatt« predvsem analizira Lavalovo tolmačenje francosko- ruskega pakta z Nemčijo. »Kölnische Zeitung« pravi med drugim, da izreka nemški narod svoje priznanje Lavalu, ker je zavrnil neka sumničenja v škodo Nemčiji. Laval je zelo obzirno naglasil, da je francosko-nemško zbližanje eden od prvih pogojev za evropski mir in da mora priti do tega zbližanja v okviru sistema kolektivne varnosti. Obžalovati je le, da Laval pri tem ni izrecno upošteval neke nemške pripombe glede načina, kako naj se ta sistem zgradi. Hkratu pa je treba priznati, da je Laval govoril v prijateljskem tonu. Nemška vlada gotovo vselej pozdravlja vsako možnost zbližanja s Francijo.

Protidržavna zarota na Estonskem

Talin, 30. decembra. AA. Agencija Stefani poroča: Uradniki finske policije so prispeli v Talin, da sodelujejo z estonsko policijo pri preiskavi proti zarotnikom Vabsi. Mislijo, da bo več uglednih oseb vsak hip aretiranih. Proti včeraj prijetim zarotnikom bo že v kratkem razprava. Mislijo, da bodo zarotniki zelo strogo obsojeni.

Helsinki, 30. decembra. AA. Semkaj je prispelo več uradnikov estonske policije, da sodeluje pri preiskavi o zaroti, ki je imela svoj sedež v Helsinkih. Kakor je znano so oblasti prijele nekega finskega majorja, češ da je dobavil estonskim zarotnikom večjo količino bomb in granat iz državnega skladišča. Vse kaže, da so estonski zarotniki, imenovani Vabsi, medtem pobegnili v Nemčijo. Njihov voditelj Sirk je pobegnil v Švedsko. Policija mu je za petami.

Urugvaj noče imeti več opravka z Moskvo

Montevideo, 30. decembra. z. Urugvajski zunanji minister je odklonil protestno noto sovjetske vlade, ki jo je poslala zaradi prekinitve diplomatskih odnošajev. Vrnil je noto z opombo, da dokumenta, ki vsebuje tako nedostojne izraze kakor ta sovjetska nota, sploh ne more sprejeti kaj šele o njem razpravljati.

Ob enem je zunanji minister sporočil dosedanjemu ruskemu poslaniku, da ga ne smatra več za diplomatskega zastopnika ter da bi bilo vsako njegovo nadaljno posredovanje deplacirano ter bi imelo za posledico takojšnji izgon bivšega poslanika kot nadležnega tujca.

Potres v Nemčiji

Karlsruhe, 30. decembra. z. V Karlsruhe in okolici so občutili davi ob 4.40 močne potresne sunke. Ponekod so se porušili dimniki in razpokali zidovi. Večje materijalne škode doslej ni bilo, pač pa je potres izzval med prebivalstvom hudo paniko. Potresni sunki so se pričeli že ob 4.10 in so v krajših ali daljših presledkih trajali vse do 6. zjutraj. Potres so občutili tudi na Badenskem.

Lindbergh pobegnil v Evropo

Pariz, 30. decembra. AA. »Matin« je objavil poročilo svojega londonskega poročevalca, ki je ugotovil, da je Lindberh s svojo družino dejansko odpotoval v Evropo in da se bo v torek izkrcal v Liverpoolu. Lindberghovi bodo takoj nadaljevali svoje potovanje z avtomobilom v neko manjše mestece blizu Cardiffa, kjer se bodo nastanili pri daljnjem sorodniku Aubreyju Morganu. Angleške policijske oblasti so izdale stroge varnostne odredbe za zaščito Lindbergha in njegove družine.

Macdonald se bori za mandat

London, 30. decembra. AA. Čeprav so podpredsedniku ministrskega sveta Macdonaldu in njegovemu sinu po sporazumu med vladnimi strankami zagotovili kandidature o priliki bližnjih dopolnilnih volitev za neke mandate v spodnji zbornici, politični krogi naglašajo, da izvolitev obeh Macdonaldov ni povsem gotova stvar. Škotski nacionalisti so sklenili, da postavijo v volilnem okrožju, kjer bo kandidiral Ramsay Macdonald, za protikandidata prof. Gibbsa. Njegov sin pa bo imel brzkone kar tri protikandidate, med njimi tudi nekega konservativca. Pristojne okrajne organizacije konzervativne stranke bodo, kakor vse kaže, sklenile, da v primeru obeh Macdonaldov ni mogoče sprejeti navodil voditelja stranke Baldwina.

Nesreča francoskih rekorderjev

Pariz, 30. decembra. AA. Havas poroča: Letalsko ministrstvo je izdalo uradno poročilo, da se je letalo, s katerim sta skušala letalca Pharabode in Klein potolči dosedanji hitrostni rekord iz Pariza v Madagaskar, pri Vidihalfi v angleškem Sudanu ponesrečilo. Pri pristanku se je prevrnilo. Letalec Pharabode se je ubil, Klein pa je ranjen. Zlomljeni ima obe nogi.

Drobiž z vseh strani

Petrograd, 30. decembra. AA. Iz Murmanska poročajo, da se je blizu otoka Kildina potopila neka ruska ladja. Usoda posadke ni znana.

Pariz, 30. decembra. AA. Ker se je pričel sneg naglo topiti, je mnogo rek hudo naraslo. Veliko nevarnost predstavlja zlasti naraščanje Rone okrog Avignona. Tudi Marna je v nekaj urah narasla za 80 cm.

London, 30. decembra. AA. Iz mnogih krajev Velike Britanije prihajajo vesti o poplavah. Stanje je zelo resno posebno v kentski, esseski, dorosetski in sommersetski grofiji. Temza naglo narašča.

Pet knjig za 20 Din vam da edino Vodnikova družba

Borzna poročila.

Ljubljanska borza.

(Devize z vštetо premijo 28.5%)

Amsterdam 2976.28 — 2989.88; Berlin 1756.08 — 1769.95; Bruselj 738.11 — 743.17; Curih 1424.22 — 1431.29; London 216.05 — 218.11; New York 4351.07 — 4387.38; Pariz 288.89 — 290.43; Praga 181.19 — 182.30. Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9.10 — 9.20.

Inozemske borze.

Curih, 30. decembra. Beograd 7.01, Pariz 20.2925, London 15.205, New York 308.—, Bruselj 51.8875, Milan 24.75, Madrid 41.975, Amsterdam 208.90, Berlin 123.65, Dunaj 57.30, Praga 12.73, Varšava 57.85, Bukarešta 2.50.

Bodočnost, kakršne se bojimo

Vse države se mrzlično oborožujejo, toda zmagal bo končno le razum

Ljubljana, 30. decembra.

Opisi bodočnosti in zlasti »bodoče« svetovne vojne so navadno fantastični. Strahote, ki se nam obetajo, so res vprav fantastične, toda kljub temu so verjetne. Človeštvo je zadnja desetletja tako »napredovalo«, kar se iče vojne tehnike ter črnih naklepov, kako bi uničevali drug drugega, da je skoraj bolj fantastično pričakovati zmago razuma. Vse moderne države so v neprestani pripravljenosti. Na svetu še ni druge eksekutivne sile, razen orožja. Država se ne ozira na sosedno državo ali katerokoli drugo zaradi tega, če ima velike znanstvenike, umetnike in sploh ne na stopnjo njene kulture, kajti kultura, duh, razum — niso avtoriteta. Močna armada, moderno oborožena je sila, ki jo predvsem upošteva druga država. Razumu in logiki se ne ukljanjajo na svetovnih konferencah, kjer dele države na male države in velesile. In močna armada napravi iz države velesilo. Njen ugled je tem večji, čim močnejša je vojaško. Niti gospodarski činitelji niso tako odločujoči. Država je lahko gospodarsko šibka, a je vseeno »velesila«, če je izvrstno vojaško organizirana in oborožena. Top tehta več kakor učenjak, eskadrila bombarderjev odtehta vse znanstvene in socijalne ustanove. Kdor ima v rokah močno armado, lahko zapoveduje ali vsaj grozi. Svet mora ubogati topove in bombe, če ne...

V začaranem krogu

Kdo bi se potem takem še čudil, zakaj se države neprestano mrzlično oborožujejo. To je začaran krog; država se boji države, da bi je ne prehitela, da bi se ne oborožila bolje od nje. Brez oborožitve ni varnosti. Toda baš ta varnost povzroča zopet nevarnost, da se bodo oborožile še bolj tudi druge države. Splošna razorožitev je bila nekaj časa velik ideal — navidez. Nihče ni hotel popustiti. Na razorožitvenih konferencah so se pogajali predvsem o nekem izenačenju pomorskih sil. Niso mogli doseči niti odprave napadalnega orožja. Če že gre samo za tako zvano varnost, bi bilo defenzivno orožje dovolj. Končno so pa odkrito priznavali, da svet še ni zrel za razorožitev. Nekateri zagovarjajo ter zahtevajo oborožitev tudi zaradi varnosti pred notranjimi sovražniki države. Seveda je tudi to nelogično, kajti, če bi orožja sploh ne bilo, bi si ga ne mogel preskrbeti nihče. Razorožitev je torej odložena do svetega nikoli. Svet se še nikdar oboroževal tako velikopotezno, kakor po svetovni vojni. Ali je bil to edini nauk iz svetovne vojne?

Letala, topovi ali . . . ?

Na letošnjih manevrih velikih evropskih držav se je manifestirala sila, ki vlada dandanes svetu. Po tem, kar se je videlo, lahko slutimo, kako fantastična bodočnost se nam obeta. Naglasiti je pa treba, da zdaj ne morejo niti najboljši vojaški strokovnjaki dovolj verjetno napovedati, kakšna bi bila vojna v bodočnosti. Nedvomno pripisujemo v splošnem prevelik pomen vojni v zraku, kakor tudi učinkovanju strupenih plinov, dočim na drugi strani podcenjujemo plinske bombe. Nešteto napovedi smo že slišali, da bo v bodoči vojni zmagala tista država, ki bo imela bolje razvito in močnejše letalstvo. Opisovalci bodočih grozot so nas strašili, da bodo sovražna letala v nekaj urah spremenila zaledje v puščavo, da bodo bombe zažgale in razrušile naselja in jih zastrupila s plinom. Pri tem pa niso dovolj upoštevali obrambnega orožja, protiletalskih topov, obrambnih letal, zaklonišč pred napadi iz zraka in da letala ne morejo naložiti toliko bomb, da bi že pri prvem poletu bila razrušena večja mesta. Kakor so pokazali letošnji manevri, bo v bodoči vojni v resnici odločal stroj, toda ne brez človeka. Ne bodo pa tudi odločala le letala. Še vedno bo izid vojne odvisen od kvalitete vojaka, njegovih vojaških vrlin. Angleška vojska še vedno pripisuje velik pomen pehoti, ki je pa močno oborožena s strojnicami. Vsaka desetnija ima strojnico. Vendar pa ne bo odločala tudi le pehota. Artileriji pripisujejo vojaški strokovnjaki še vedno velik pomen.

Izkušnje svetovne vojne

Vojna tehnika je porabila vse skušnje svetovne vojne. Kljub silnemu neprestanemu napredku tehnike, so starejša izkustva še vedno važna, četudi se način vojevanja spreminja z uveljanjam novega, odnosno izpopolnjega orožja. Vse to je treba upoštevati, če si hočemo priklicati pred oči sliko bodočnosti, kakršne si ne želimo, a, ki meče že močne sence v sedanjost. Prav za prav rase bodočnost iz sedanjosti. In sedanjost je takšna... Zavedamo se, da bi morala biti sedanjost drugačna, če bi naj bila drugačna tudi prihodnost. In če govorimo o prihodnosti, ki se nam zdi fantastična, grozna, samo opominjamo, da je treba misliti na jutri in da bi se morali bolj jasno, globoko zavedati velike zablode današnjih dni. Ne verjamo, da si večina želi vojno. Mislimo, da tudi manjšina, ki se še navdušuje za ta »ideal«, za vojno, ni številna, čeprav je močna. Vojna nima ideološke osnove, nasprotuje pravi kulturi in nima nobenega logičnega upravičila. To je dandanes kljub vsemu že svetovni nazor, ki prodira čedalje bolj. Vendar baš tega ne upoštevajo dovolj vojaški strokovnjaki. Vojno je lahko organizirati popolno tehnično, lahko je oborožiti državo, toda težje je vcepiti živemu, mislečemu človeku tako zvano vojaško moralo. Tudi to je izkušnja svetovne vojne in kdor je ne upošteva, ne računa stvarno.

— Kako so pripravljeni

V modernih armadah je zdaj že vse motorizirano. Ob državnih mejah so zgrajene strateške ceste. Tja vodijo tudi moderne, tako zvane avtomobilske ceste iz notranjosti. V bodoči vojni bi poslali vojaštvo na fronto z motornimi vozili. Silno naglo bi se premikila tudi motorizirana artilerija. V zahodnih evropskih državah moderna armada nima več konjenice. Vojaštvo bi se ne premikalo mnogo bolj počasi od postojanke do postojanke kakor letala. Artilerija bi streljala tudi do 100 km daleč. Sama utrjena meja, čeprav je ob nji strnjen pas modernih trdnjav, ni tako važna, kakor bi kdo pričakoval, ko sovražnik lahko kljub temu ogroža zaledje. Nemčija polaga veliko važnost na težko artilerijo, ki jo je izpopolnila tako, da je nedvomno v tem pogledu prihitela druge države. Tudi letalstvo je zelo močno v Nemčiji, kar si lahko mislimo glede na nemško tehniko. Večkrat so že pisali nekateri listi (seveda ne nemški), da ima Nemčija podzemeljske hangarje. Kako spretno znajo Nemci maskirati letališča, nam pove dovolj že primer, da imajo neki hangar skrit pod pokopališčem. Zgoraj križi, spodaj betonirani hangar. To kar se govori o vojnih skrivnostih te ali one države, je pa skoraj brezpomembno v primeri s tem, česar ne vemo. Redki poznavalci se smejejo opisom bodoče vojne. Žele, da bi imeli ljudje čim bolj čudne pojme o vsem, kar se pripravlja in kar je že pripravljeno. Često čitamo o raznih strahotnih vojnih iznajdbih, a nikdar nihče ne ve, koliko je resnice na takšnih poročilih in le redki slutijo, kakšen namen imajo ta poročila. Mnogo se je že govorilo tudi o raznih smrtnih žarkih; o takšnih, ki lahko zadrže sovražnika onkraj meje in da ga povsem onesposobijo za vojno; pa tudi o takšnih, ki lahko vnamejo bencin v sovražnem letalu na veliko daljavo. Ne smete misliti, da za vsem tem ni niti trohice resnice, toda nekoliko drugačna je, kakor večina misli.

Mnogih izpopolnitev v panogi uničevanja in klanja pa tudi ne prikrivajo, saj se prikriti ne dajo in saj se jim ni treba bati nevarna konkurence. Vznemimo samo primer: Kako bi naj konkurirali Abesinci v vojni tehniki Nemcem? Če pa govorimo konkretno, lahko navedemo primer sovjetskega letalstva, ki je razvito do takšne stopnje, da najbrž ne zaostaja niti za nemškim. Saj celo Nemci pogosto opozarjajo na rusko letalstvo, češ, da pomeni veliko nevarnost za druge države. V takšnem opozarjanju je seveda nekoliko tendence, toda Rusi ne skrivajo, da imajo vprav mogočno letalsko vojno silo, kar radi pokažejo tudi evropskim državnikom, ko jih obiskujejo v važnih misijah. Vojaški strokovnjaki zlasti opozarjajo na velik pomen spuščanja iz letal s posebnimi padali, kar je domena sovjetskega letalstva. Pri manevrih v Rusiji so se spuščali iz letal celo s strojnicami in lažjimi topovi za sovražnikovo črto. To pomeni, da se zračna vojska lahko spušča sovražniku za hrbet ter ga povsem obkoli; velika letala prenašajo pehoto z izredno naglico na poljube postojanke. Ko že govorimo o nevarnostih ki bi v bodoči vojni pretile iz zraka, moramo omeniti tudi balone. Nekateri namreč dvomijo, da so pogosti poleti v stratosfero zadnja leta namenjeni le strogo znanstvenim raziskavanjem. Ne gre tudi le za rekorde kakor ne za kozmično izžarevanje. Priznati je treba, da delajo intenzivno poskuse. O vseh se pa niti ne govori. Dovolite nam samo to fantastično predstavo: Nekje iz stratosfere pada na zemljo peklenski blagoslov. Sovražnik je neviden in nedosegljiv. Dominira nad letali, nad naselji in armado. Nihče mu ne more do živega, razen enakega stratosfernega vozila, ki siplje ogenj na zemljo takorekoč z onega sveta.

KINO SLOGA

Danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri
PREMIERA sijajne muzikalne veseloigre

Ljubezen in jazz

Zadnji dunajski film priljubljene

LIANE HAID

Herman Thimig — Leo Slezak
Rudolf Carl

Nikdar ne dvomite v napredek vojne tehnike! In ne dvomite v človeško iznadljivost v slabem! Toda ne dvomite tudi v dobro, ki je vseeno skrito v človeku in česar ne more v njem ubiti nobeno morilno orožje. Čemur pa ne more do živega kruta sila, bo zmagovalec nad zmagovalci, nad zlom ter prekletstvom človeštva. Zmagal bo razum!

Štivo za slepce

Kočevje, 27. decembra.

Današnjega človeka si težko mislimo brez štiva, pa naj bo časopis ali knjiga. Človek pač rabi štivo v tej ali oni obliki, da ga seznanja z dogodki v svetu, da ga poučuje in končno zabava. Kako je današnjemu človeku potrebno vsakdanje berilo, se opaža že pri časopisju. V dnevih, ko ne izidejo časopisi, človeku kar nekaj manjka.

Kako težko bi pa bilo šele človeku, ki bi oslepel ter bi se kar na enkrat ne mogel posluževati štiva. Res je, da bi mu lahko čitali drugi knjige in časopise, vendar bi se pa ravno ob tem dejstvu čutil sila nesamostojnega in zapostavljenega. Oni, ki so slepi od rojstva, tega zla ne občutijo tako grozno, vendar pa tudi njim daje občutek velike nemoči, ker se ne morejo posluževati knjige in časopisa.

Veliki prijatelji slepih ter njihovi učitelji Klein, Braill (ki je bil sam slep). Barbier ter Hebold so ustvarili pisavo za slepe. Tako imamo danes v svetu slepih tri pisave, Kleinnovo, Heboldovo in Braillovo, ki je za slepe najvažnejša. Idejo za Braillovo pisavo je prav za prav dal Barbier, dočim jo je Braill tako preuredil in izpopolnil, da je imela s prvotno Barbierovo pisavo samo še to skupno, da ji je bila podlaga kakor pri Barbierovi pisavi izbočena pika.

Lahko trdimo, da je bilo z Braillovo pisavo ali točkopisom vrnjeno slepim pol vida. Braillova pisava se je pričela uporabljati leta 1925 v zavodu za slepe v Parizu. Kmalu pa si je utrla pot v svet in danes jo uporabljajo po vsem svetu. Tisoče in tisoče knjig se je v tem stoletju natisnilo v Braillovem točkopisu za slepe. Tisoče in tisoče not se je napisalo slepim. In tisoče slepih je zajemalo svoje znanje iz knjig potom Braillovega točkopisa. Koliko uteho je pisava za slepe prinesla slepim. Koliko duševnega užitka je prineslo štivo slepim, ki so se ga odslej lahko posluževali v knjižnicah, urejenih nalašč za nje.

Omenimo naj samo dve znani knjižnici za slepe v Nemčiji. To je Zentralbibliothek für Blinde v Hamburgu ter Zentralbibliothek für Blinde v Leipzigu. Iz slednje, ki je bila ustanovljena že leta 1894, si izposojajo knjige tudi naši slovenski slepi, predvsem muzikalije. Knjige, ki gredo v izposojenje po vsem svetu, se izposojajo brezplačno tudi inozemcem, samo povratno poštnino morajo plačati. Knjižnica za slepe v Leipzigu ima za tamkajšnje slepe tudi krasno in dobro urejeno čitalnico, razne delavnice za slepe, tam se pa dobijo tudi učni pripomočki za slepe, ki študirajo na visoki šoli.

Zanimalo nas bo gotovo, kako je s knjigami za slovenske slepe. V zavodu za slepe v Kočevju je šolarska knjižnica za slepe, dočim se je svoj čas v Ljubljani napisalo večje število knjig predvsem za slepe vojake v Braillovem točkopisu. Slovenske knjižnice, kakršno bi naši slepi danes potrebovali, ni. Želeti bi pa bilo, da se da zavodu za slepe, ki je sedaj v Kočevju, vsa možnost, da se bo pri istem organizira knjižnica za slepe. Koristno bi bilo, da se ta ustanova, ki bila leta 1922 premeščena radi pomanjkanja prostorov iz Ljubljane. vrne zopet Ljubljani, ki bo gotovo v sedajni povečani obliki tudi za to prepotrebno ustanovo našla dovolj prostora.

Iz Zagorja

— **Beg iz življenja.** Dne 12. tm. je neki neznanec skočil pred Karlovskim mostom v Gruberjev kanal. Na bregu je pustil samo klobuk. Ljubljanska policija je vršila vsestranske poizvedbe in se ji je končno s pomočjo klobuka le posrečilo ugotoviti identiteto utopljenca. Ugotovljeno je, da je utopljenec brezposelni rudar Goste Lojze iz Kisovca pri Zagorju. Zadnje čase je služil za hlapca v Šiški in se je pečal s prevažanjem kuriva po mestu. Kaj je pognalo pokojnega v smrt, zaenkrat še ni znano.

Iz Višnje gore

— **Srečno, uspešno novo leto** želi naročnikom, čitateljem in prijateljem »Slovenskega Naroda« iz Višnje gore in okolice dopisnik iz Višnje gore. Obenem želi, da bi bilo ob novem letu čim več naročnikov iz našega kraja, saj prinaša »Slovenski Narod« največ novic iz dolenjskih krajev, a naročnina 12 Din mesečno je tako nizka, da jo pač lahko zmorejo tudi siromašnejši ljudje.

— **Nova grobova.** V soboto zjutraj je nenadoma umrl posestnik v Novi vasi g. Franc **Berus**, star šele 54 let. Šele prejšnji dan je kopal jame za droge električnega voda, ki ga napeljujejo na Polževo. Ponoči mu je nenadoma postalo slabo in čez nekaj minut je izdihnil. Pokojni, znan in priljubljen daleč naokrog, se je priselil v Novo vas pred štirimi leti iz Knežje vasi pri Dobrniču. Bil je blaga duša, vsakemu je rad pomagal, vsi so ga imeli radi. Zapušča ženo, tri sinove in dve nedoletni hčerki. Bodi dobremu možu lahka zemlja. — Na božični dan je umrl v Zgornji Dragi Jože Dremelj, star 86 let. Pokojni je bil trdna dolenjska korenina, vedno zdrav, le zadnji leti je bil priklenjen na bolniško posteljo. Imel je mnogo prijateljev in znancev, ki ga bodo težko pogrešali. Blag mu spomin! Težko prizadetima rodbinama naše iskreno sožalje.

— **Najdena moška ura.** V nedeljo 15. t. m. je bilo na Polževem več mučarjev, proti večeru se je zglasil neki smučar pri posestniku Jamniku v Novi vasi in povedal, da je izgubil uro. V snegu ure seveda ni bilo mogoče najti. Zdaj, ko je sneg skopnel, je Jamnikov sinček uro našel. Ura je srebrna in lastnik, ki ni pustil naslova, jo dobi pri Ivanu Jamniku v Novi vasi. Ljudje okrog Polževega so znani kot zelo prijazni in pošteni. Če kdo kaj izgubi, dobi vedno nazaj, če se le najde. Tako se je že našlo zlato nalivno pero, ena damska zapestna in dve moški uri in vse so dobili lastniki nazaj.

Vremensko poročilo

z dne 30. decembra.

Pokljuka dne 29. dec: temp. 2 C, oblačno, mirno, 60 cm južnega snega. Smuka dobra. Skakalnica uporabna.

Bistrica—Boh. jezero po stanju danes: 3 C, dežuje, snega 10 cm. Smuka neugodna.

Kranjska gora po stanju danes: 3 C, barometer stoji mirno, dežuje, 30 cm južnega snega. Smuka manj ugodna.

Rateče—Planica po stanju danes: 3 C, barometer stoji mirno, dežuje, 30 cm južnega snega. Smuka manj ugodna.

Vršič, Krnica in Tamar po stanju danes: 70 do 100 cm južnega snega.

Kofce dne 29. dec.: 1 C, južen sneg. Smuka ugodna.

Novost za Ljubljano
Silvestrov večer v kinu Slogi s sodelovanjem članov ljubljanskega gledališča gg. Daneša in Pluta jutri

pri zadnji predstavi ob 21.15 uri. Poleg filmske veseloigre »**Ljubezen in jazz**« še zabavne in pevske točke gospodov **Daneša in Pluta** — sijajen silvestrov spored smeha in zabave! **Vstopnice se prodajajo že od danes naprej pri blagajni kina Sloge. (Telefon 27-30)**

Električni tok ga je ubil

Ljubljana, 30. decembra.

V Utiku pri Vodicah na Gorenjskem se je pripetila v soboto strahovita nesreča. Dopoldne okrog 11. se je pripeljal v vas s kolesom uslužbenec Združenih elektrarn Jože Puš in odšel do zidanega transformatorja, kjer je nekaj popravljal. Iz transformatorja pa je nenadoma švignil velik plamen, ki pa je tudi takoj ugasnil. Ljudje so plamen sicer opazili, vendar se zanj ni nihče zmenil, ker so pač vsi mislili, da Puš še vedno popravlja električni vod. Sumljiva pa se je vsem zazdela stvar na večer, ker niso zagorele električne luči. Nekaj vaščanov je odšlo do transformatorja, kjer so našli vrata odprta.

Čim so vstopili, se jim je nudil grozen prizor. Puš je stal v kotu naslonjen na cementno ploščo mrtev, domala popolnoma zoglenel. Prestrašeni ljudje so nemudoma obvestili orožnike v Vodicah, ki so pozvali drugega monterja iz Komende, nakar so truplo nesrečnega Jožeta Puš spravili v mrtvašnico v Vodice. Puša je ubila električna iskra pri ravnanju žic. Kako pa je mogla nesreča nastati, je pač vprašanje. Pokojni je veljal za izredno treznega in poštenega moža ter je bil strokovnjak v elektrotehniki. V službi pri Združenih elektrarnah je bil že sedem let. Puš, ki je bil star šele okrog 35 let, zapušča v Domžalah, kjer je doma ženo in tri otroke.

MARTA EGGERTH

Wolfgang Liebeneiner, — Leo Slezak
in **Ida Wüst**

poje v najnovejši razkošni in zabavni operети

Plavolasa Carmen

Novoletna premiera
v sredo, 1. januarja 1936.
v kinu Unionu

Dobrotniki bednih otrok

Za akcijo »vse za otroka« se darovali

Delavska zbornica Din 1.500, Ljubljanska kreditna banka Din 1.000, inž. Evgen Stern Din 1.000, Sekely Milan Din 500, Agnola Angela Din 500, Hrovat & Comp Din 500, Olup Josip Din 400, Učiteljski zbor mestne ženske realne gimnazije Din 300, Gabrijelčič Helena Din 200, Janežič A. Din 200, Uradništvo spedicije in carinskega posredništva Din 200, dr. Kramer Albert Din 200, Stele Jernej Din 180, Dolinar Andrej Din 150.

Zneske po Din 120 so darovali: Jenko Avgust in Bogimir, Klemenc Franc, lekarnar Sušnik, neimenovana, Ješe Janko, Battelino Angelo, Maly Antonija, Šušnik Mary.

Po Din 100 so darovali: Christof I., Sunara Ivo in Ana, Udovič Andrej, Turk Josip, Avsenek Vilma, Dukić Franc, neimenovani, Ihan Elizabeta, Heinrich Avgust, Julliard Anton, Ferlinc Hermina, Lenassi Julij, Lajovic Milivoj, Medič Franjo in Kola, (Din 200), V. A. Janeš (Din 300).

Skozi 6 mesecev daruje tovarna Bonač Din 200.—.

Ing. Dukić Josip daruje po 50.— Din skozi 12 mesecev.

VI. razred mestne ženske realne gimnazije daruje po 60.— Din skozi 6 mesecev.

Po 50.— Din skozi 6 mesecev darujejo: Žibert, Hinterlechner, Jovanović, Andrija, dr. Šavnik, Jere.

Po 40.— Din skozi 6 mesecev darujejo: Ciuha Josip.

Po 30.— Din skozi 6 mesecev darujejo: Pišlar, Kralj, Vogelnik, Pleterski, Malijan, Gjud, Hubad Matej.

Po 20.— Din skozi 6 mesecev darujejo: Gnezda, Zalaznik Jakob, Zalaznik Marija, Gaberšček, Vokač, Bohinjčeva, Vrančič, Mihalek, Gorjanc, Šešek, Mikuš, Goričar, Brezovič Tomislav in Romeo, Petelin, Vrhunec Boža, Bratuž Zdenka in Vlasta, Bogataj, Prunk, Legat, Košiša, dr. Fachin, Šinkovec Avgusta, Pavlin, Goričar, dr. Volavšek Vladimir, Gašperlin, Grahor Olga in soprog, Mikula Pavel, dr. Škrl, Tavčar.

Po 20.— Din skozi 4 mesece daruje Javornik Ivan.

Po 10.— Din skozi 12 mesecev darujejo: Rodbina Likozar, Cehnar Janette, Majcen Klara, Wohinz Karel, dr. Fux Riko, Fuchs Danica, dr. Senčar Drago Sattler Josip, Mačkovšek Meta, Petras Herman, Podmladek Jadranske straže na mestni ženski realni gimnaziji v Ljubljani.

Po 10.— Din skozi 10 mesecev darujejo: Dragan Anton, Ahelfeld Anto, dr. Loretto Fran, Killer Riko, Lajovic Milovoj, dr. Gaj Emil.

Po 10.— Din skozi 7 mesecev darujejo: Erzin Jerka, Taller Albina, Lukič Milica, Ribar Area.

Po 20.— Din skozi 5 mesecev daruje Novak Ante. Po 30.— Din skozi 5 mesecev daruje Prelog Karel. Po 15.— Din skozi 6 mesecev daruje Marušič Valburga, Kovač Emilija.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Ponedeljek, 30. decembra, katoličani: David, Branimir.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Križarji
Kino Ideal: Senzacija v Londonu
Kino Sloga: Ljubezen in jazz
Kino Union: Sen silvesterske noči
Kino Šiška: Dekle s prokuro

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Bahovec, Kongresni trg 12, Nada Komotar, Vič-Tržaška cesta.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Ponedeljek, 30. decembra: Moliere. Red Sreda.
Torek, 31. decembra: Ob 21. uri Vesela božja pot. Izven. Znižane cene.
Sreda, 1. januarja: Ob 15. uri Uboga Ančka. Izven. Globoko znižane cene od 20 Din navzdol. Ob 20. uri Direktor Čampa. Izven. Globoko znižane cene od 20 Din navzdol.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Ponedeljek, 30. decembra: zaprto.
Torek, 31. decembra: Ob 21. uri Ples v Savoju. Izven. Globoko znižane cene od 30 Din navzdol.
Sreda, 1. januarja: Ob 15. uri Sveti Anton vseh zaljubljenih patron. Izven. Globoko znižane cene od 30 Din navzdol. Ob 20. uri Aida. Izven. Gostuje dr. Adrian. Znižane cene.
Četrtek, 2. januarja, Salome. Red Četrtek.

Iz Litije

— **Načrt za ženska ročna dela.** Gospodična Arko Helena, vpokojena učiteljica, je na podlagi bogatih izkušenj iz dolgoletne prakse pri poučevanju ženskih ročnih del sestavila praktičen učni načrt, ki ga je predložila potom sreskega učiteljskega društva JUU glavnemu prosvetnemu svetu v Beogradu, ki bo te dni razpravljal o njem.

— **Osebne vesti.** Na Stavbah v Gradcu pri Litiji so otvorili vzporednico k že obstoječemu otroškemu vrtcu. Nova paralelka je bila nujno potrebna zaradi velikega porasta števila dece v delavski koloniji. Za novo vrtnarico je prišla gdč. Aram Ana, otroška vrtnarica v Novem mestu. Učiteljica Eppich Balbina z litijske osnovne šole pa je vpokojena. Zadnje leto se je nahajala na bolezenskem dopustu.

— **Smučarji in pozdrav snegu.** Naši smučarji nimajo letos s snegom sreče. Za praznike smo dobili obupno brozgo in vsi lepi načrti so šli po vodi. Ob prvem ugodnem snegu pa bomo res s hvaležnim srcem pozdravili zasnežene poljane. Bakljado bosta organizirala smuška odseka našega Sokola in sportnega kluba, pridružili pa se jim bodo tudi smučarji iz Šmartna in Ponovič.

Iz Kranja

— **Kdor hoče pozabiti tuge in gorje** starega leta in pričeti novo v veselju in nasmejanih lic, naj pride na Silvestrov večer Narodne čitalnice v Kranju. Opolnoči prijetno presenečenje za dame!

Kitajski pregovori

V »Misijonarskih potih«, delu francoskih duhovnikov Huca in Gabeta, je zbirka kitajskih pregovorov, izmed katerih naj jih naštejemo nekaj.

— Modrijan dela dobro vsakemu pokretu: krepkost je njegovo življenje. — Dostojen je človek lahko tudi brez modrosti, ne more pa biti moder brez dostojnosti. — Knjige govore mojemu razumu, prijatelji mojemu srcu; nebo govori moji duši, vse drugo samo mojemu sluhu. — Modrijan ne pripoveduje, kaj dela, ne dela pa tudi ničesar, kar bi moral zamolčati. — Človek more iskati krepost, ona pa ne bo nikoli iskala človeka. — Kdor najde v razuzdanosti užitek in v kreposti muko, je v obeh novinec. — Brez ljudi smo lahko, prijatelje pa potrebujemo. — Prijateljstvo ne pozna ovinkov. — Edini užitek, ki se človeku nikoli ne pristudi, je delati dobro. — Ženo lahko poslušamo, ne smemo je pa vedno ubogati. — Strašno je biti tast, če ni gluh in bedast. Če ima poleg žene in snahe še sestre, hčere in nečakinje, mora postati strašen, da se ga vsi v hiši boje, če hoče sploh ostati v nji. — Duh žene je živo srebro, njeno srce je pa iz voska. — Tudi najradovednejša žena rada zatisne oči, samo da jo vidijo. — Jezik žene doseže vse, kar zgreši njena noga. — Če se sestanejo moški, poslušajo drug drugega, če pridejo skupaj žene, se medsebojno ogledujejo — Še tako plaho dekle ima dovolj poguma za obrekovanje.

DNEVNE VESTI

— **Češkoslovaško odlikovanje.** Z redom Belega leva je odlikovan naš poslanik v Santiagu de Chile Franjo Cvetiša.

— **Za omiljenje brezposelnosti.** Pod predsedstvom viš. svetnika v ministrstvu socialne politike dr. Krmpotiča so se posvetovali v soboto predstavniki središnje uprave za posredovanje dela na konferenci v Sarajevu o omiljenju brezposelnosti. Dr. Krmpotić je nanizal v svojem poročilu zanimive podatke o brezposelnosti v naši državi, o akciji borz dela ter osnutku nove uredbe o brezposelnih delavcih. Uredba je zasnovana na modernih načelih po angleškem vzorcu. Temelji na načelu avtonomnih oblasti, ki razpolagajo s svojimi dohodki. Pravico do podpore bodo imeli po novi uredbi tisti brezposelni, ki so bili v zadnjem letu brez dela osem mesecev, ali 12 mesecev skozi dve leti. Pravica do podpore traja 16 tednov. Izredna podpora se pa lahko dobiva 20 tednov. Uredba favorizira oženjene brezposelne, ki imajo otroke. Do 1. decembra je bilo v naši državi 300.000 brezposelnih. Za 180.000 brezposelnih je bilo izdanih 11 milijonov Din. Število brezposelnih stalno narašča. Prihodnje leto bo zgrajeno več delavskih zavetišč med drugim tudi v Celju.

Elitni Kino Matica

DANES ob 4., 7¼ in 9¼ uri
NEPREKLICNO ZADNJIKRAT

KRIŽARJI

NE ZAMUDITE ŠE TE PRILIKE OGLEJTE SI NAJVEČJE FILMSKO DELO.

— **Izredni občni zbor Udruženja rezervnih oficirjev.** Včeraj je bil v Beogradu izredni občni zbor Udruženja rezervnih oficirjev in ratnikov, na katerem se je zbralo nad 600 udeležencev. Bivši predsednik udruženja Milan Radosavljević je napel vse sile, da bi prišel zopet na krmilo, kar se mu pa ni posrečilo. Agitiral je z okrožnicami in osebno od moža do moža ter dokazoval svoje sposobnosti in moralne vrline, kar mu pa ni dosti pomagalo. Včeraj je šlo v prvi vrsti za izvolitev nove uprave, ker je imelo udruženje zadnje čase komisarja. Zborovanje je bilo dokaj burno. Predloženi sta bili dve listi, ena bivšega predsednika Milana Radosavljevića, druga pa predsednika udruženja pred imenovanjem komisarja Ignjata Štefanovića. Radosavljevićeva lista je dobila 179, Štefanovićeva pa 214. Vložena je bila tudi lista Krste Mihajlovića, ki je pa dobila samo 3 glasove.

— **Glavna bratovska skladnica v Ljubljani** opozarja iz zavarovanja izstopivše rudarje, da se glede očuvanja nadej iz pokojninskega zavarovanja strogo ravnajo po predpisih § 50 skladničnih pravil. Priznalnino letnih Din 20.— je plačati v predpisanem roku ali pa pravočasno prositi za odlog plačila. V Jugoslaviji bivajočim zamudnikom, ki so v zaostanku s priznalnino za leto 1935 ter v tujini bivajočim rudarjem, ki priznalnine še niso poravnali je za območje glavne bratovske skladnice ljubljanske podaljšan rok za vložitev tozadevne prošnje še do 1. februarja 1936. Kasneje došle prošnje se ne bodo več upoštevale.

Z. K. D.

PRIDE sijajno in aktualno delo

Eskadra smrti

Z ozirom na dogodke v svetu je film vreden da si ga vsak ogleda.

— **Učiteljski koledar JUU za 1936. leto** izide v založbi Jugoslovenskega učiteljskega udruženja 1. januarja. Poleg koledarskega dela vsebuje vse poštne tarife, najnovejšo uredbo o osebnih in rodbinskih dokladah, nov učni načrt in program za osnovne šole, pravilnik o vršenju verske dolžnosti, cene prevoznih sredstev, razne statistike, podsetnik itd. Cena koledarju je določena na 12 Din Tiskan bo v omejenem številu in se pošlje samo naročnikom proti povzetju. Ekspedicijo izvrši knjigarna Toše Jovanovića i Vujića iz Beograda, Zeleni venac. Naročila sprejema Učiteljsko udruženje, Beograd, Kralja Milutina 66. Zaradi manjše poštnine in olajšanja ekspedicije se priporoča, da si učiteljstvo naroča koledar v skupinah.

— **Božičnica na Primskovem.** Dne 22. t. m. je priredila tukajšnja šola lepo uspelo božičnico za šolsko mladino. Prirejala se je igrica »Jezušček prihaja«. Po igrici so bili obdarovani ubožni učenci deloma z blagom za obleko ali perilo in obuvalom, deloma z jestvinami. Obdarovanih je bilo skupno 112 učencev in učenk. Vsi ostali otroci so pa dobili nekaj šolskih potrebščin in pecivo. Zahvaljujemo se banski upravi v Ljubljani za poslano oblačilno blago, upravi občine Predoslje za blago in denarni prispevek, KJS za lep zavoj blaga in nogavice, tekstilni tovarni Jugočeški za velik zavoj blaga, tovarni Sirc za balo blaga, tvrdkama Franck in Kolinski za pošiljki kavnih primesi ter Celjski milarni za milo, tovarnama Božič in Prah na Primovskovem gospe Šavnikovi, lastnici lekarne v Kranju in tovarni Bat'a v Borovem za večje denarne prispevke kakor tudi vsem ostalim darovalcem v Kranju in na Primskovem, ki so s svojo veliko dušnostjo pripomogli k tako bogati številni obdaritvi naše ubožne šolske mladine. Upraviteljstvo narodne šole na Primskovem, dne 27. decembra 1935.

— **Na Pokljuki** je še vedno čez 1 m snega, zato se bodo smučarji čez praznike radi napotili na visoko Pokljuko, kjer je še sneg in pa mraz. Sportni klub Triglav na Bledu oskrbuje na Grajski Planini — 10 minut od Mrzlega Studenca — blejsko kočo in nudi smučarjem cenena prenočišča in prehrano. Tudi kočo na Lipanski Planini — 1750 m — oskrbuje ta klub in je koča z vsem potrebnim dobro oskrbljena in bodo smučarji dobro postreženi. Smučarji! Podpirajte mladi agilni klub blejskih sportnikov! Vsa pojasnila daje radevolje SK Triglav na Bledu

— **Centrala za proučevanje življenja na onem svetu.** Zagrebški zdravnik dr. Karlo Marchiesi je prevzel častno zastopstvo mednarodnega zavoda za psihično proučevanja v Londonu in je obenem predstavnik centrale metapsiholoških društev Jugoslavije. V naši državi je mnogo krožkov in društev, ki se pečajo s spiritualizmom, toda njihovo delovanje nima nič skupnega z znanostjo. Dr. Marchiesi pravi, da je njegova želja, naj bi se tudi pri nas pričelo znanstveno proučevanje metapsihologije in spiritualizma. Moderna znanost je postavila še mnogo bolj fantastične in drzne trditve nego je trditev, da človek preživi svojo smrt, pravi dr. Marchiesi.

— **Slovenci v Ameriki.** V Clevelandu je umrla splošno znana dobrotnica siromakov Uršula Sirk, rojena Pucelj, stara 63 let, doma iz Selc fara Dobrniče. V Ameriki je bila 45 let. V Braddocku so našli mrtvega Franceta Zajca. Zdravniška komisija je ugotovila, da se je zastrupil s plinom, ki je odhajal iz pečice. V Aurori je umrl Ludvik Skubic, star 65 let. V Clevelandu je umrla Marija Beck roj. Zupančič, stara 57 let, doma iz Križke vasi pri Višnji gori, od koder je prišla v Ameriko leta 1902. V clevelandski bolnici je umrla Marija Rakar, stara 61 let, doma iz Trzina.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo pretežno oblačno, milo vreme. Ponoči je nekoliko deževalo v Ljubljani in Zagrebu. Najvišja temperatura je znašala v Mariboru in Splitu 14, v Ljubljani 11.2, v Zagrebu 11, v Skoplju 10, v Rogaški Slatini 7. Iz drugih krajev ni poročil o stanju temperature. Davi je kazal barometer v Ljubljani 763.3, temperatura je znašala 6.4.

— **Iz Zemuna v Avstralijo.** 19 letni avstralski letalec Royi Gropler je kupil pred tremi meseci majhno sportno letalo in ker ni imel denarja za prevoz ee je odločil za polet iz Londona v Avstralijo do svojega rojstnega mesta Adelajde. V 15 dneh je prispel do Zemuna, do doma ima pa še okrog 17.000 km. Na poti je doživel marsikaj, ker je imel izredno slabo vreme.

Ogromni uspeh v Zagrebu

Iz Ljubljane

—lj **Srečni ste v središču mesta,** kjer vam perejo ulice in jih celo pometajo ter bi jih najbrž tudi likali, če bi se dalo. Žal pa to srečo uživajo samo izbranci, ki se sučejo okrog pošte in magistrata, drugje pa moramo biti zadovoljni z najmehkejšim blatom. Na netlakovanih hodnikih se ugrezamo v blato tako globoko, da nam leze v galoše in nič nenavadnega ni, če izgubiš v njem obutev. Nihče ne ve, kdo je dolžen oskrbovati hodnike, zlasti na periferiji mesta. Gospodarji vedo, da morajo posipavati poledenele hodnike in kidati sneg z njih, nihče jih pa seveda ne more prisiliti, da naj oskrbujejo tudi blatne hodnike, da naj kupujejo še pesek in plačujejo delavce. Poznamo tudi večne tožbe mestne občine, da ni denarja za vse, in nasvete, da občinstvo naj nekoliko potrpi. Vendar se meščani s periferije, ne morejo otresti neke zavisti, ko vidijo, kako skrbno mestni delavci spirajo ulice v središču, dočim jih na periferiji niti nikdar ne vidimo, razen, ko se vračajo z dela. V obupnem stanju so zlasti najživahnejši hodniki ob glavnih cestah. Vse pritožbe leto za letom ne zaležejo mnogo, s samim potrpljenjem se pa tudi ne moremo večno tolažiti.

—lj **Ljubljana dobi 10.000 Din za bedne.** Narodna skupščina je dala za božične praznike nezaposlenim in revnim denarno podporo. Denar je razdelila na dobrodelna društva, odboru za zimsko pomoč, socialnim ustanovam in občinam. Mestne občine v Beogradu, Zagrebu, Novem Sadu, Sarajevu, Banja Luki, Nišu, Skoplju in Ljubljani so prejele po 10.000 Din. Največ je prejel odbor za zimsko pomoč, in sicer 100.000 Din, vardarska banovina pa 50.000 za poplavljence. Iz mestnih občin je ljubljanska nedvomno najboj potrebna podpore.

—lj **Kruh na cesti.** Navzlic hudim časom pri nas kruha menda res še ne manjka. Često so se že pritoževali dobri ljudje, ki so obdarovali berače in jih nasitili, da so pozneje opazili, kako so ti metali kruh proč. Snoči so imeli številni Ljubljančani spet priliko za spogledavanje. Na stopnicah pred glavno pošto je dolge ure ležal velik kos lepega belega kruha. Kdo ga je odložil tam, ni znano, gotovo, ga pa ni mogel pustiti tam lačen človek.

—lj **Včeraj je pobralo zadnji sneg.** Aprilsko vreme, ki se je začelo pred božičem, traja nenavadno dolgo, včeraj so pa začele pihati prave pomladne sapice. Niti lani o božiču ni bilo tako toplo. V Ljubljani je včeraj pobralo ves sneg, le na cestah ga je še ostalo nekoliko za vzorec in blato.

—lj **Nastanek portreta v plastiki.** Na umetniški razstavi akad. kiparja Franceta Goršeta (Gosposvetska c. 13. Kolizej, dvorišče) se na izrecno željo občinstva ponovi nazorna demonstracija nastanka portreta po živem modelu danes ob pol 7 zvečer, ker se Goršetova razstava v torek zaključi, p. n. občinstvo vljudno vabimo, da si ogleda razstavo in udeleži zanimive demonstracije.

—lj **Na kosilo, odnosno na celodnevno hrano so vzele otroke sledeče družine:** Bajželj Ivan, Fettich Erna, Ahčan Jože, Škof Ida, Glažar Peter, Kračman Ana, Bretel Helena, ing. Stare Vladimir, (vsak dan 2 otroka), Prepeluh Pavla, Uratnik Filip, Demšar Danica, Pleničar Bogo, Volk A., (2 otroka za šolsko leto vsak dan), Bizjak-pekarna, (celodnevna hrana), Tiran Franja, Strojanšek Iva, Žolgar Jelka, Toni Franjo, Stosič Dana, dr. Rus Mavricij, Erzin Jerka, Pielick Jožefa, Polak Josip, ing. Domladič Fran, Šarc Metoda Hedvika, Tonejc Terezija, Bonač, Pukelstein Milan, Grilant Lenart, (2 otroka čez božične počitnice), Nova kuhinja (za pol decembra 2 otroka). Uprava Obrtniško-vajeniškega doma (dva otroka vsak dan). **Na hrano ob nedeljah in praznikih odnosno eden ali dva dni med tednom so vzele otroke sledeče družine:** Jenko Avust, Jenko Bogomir, Lea ing. Omahnova, Kalokira Ante, Klavora Hinko, Zor Mirosiav, Štirn Andrej, Jordan Franc, Bizjak Viktor, Jamnik Leopold, Florjančič Franja, Šimnovec Avgust, Gröbming Minka, Pavlin Vanda Smole Leopoldina, Kristan Janez, Stalicky Liza, Harisch Herman, Marolt Hilda, Gorjanc Martin, Keck Pia, Trnkoczy Marija, Vidmar Ivanka, Kislinger Hinko, Karis Josip, Čapek Dora, Dolinar Ivana, Markun Anton, Žitnik Marija; I. Kette, modna trgovina, je darovala za dva otroka spodnje perilo.

—lj **Umrli so v Ljubljani od 20. do 26. decembra.** Borota Avgusta, roj. Malitsch, 80 let vdova polkovnika Velikonja Terezija 86 let, delavka, Czechak Teodor 84 let, poslovodja, Moste, Podvornik Roza 57 let, zasebnica, Novohradsky Franja, roj. Jeretina 68 let, žena strugarja, Frece Valentin 71 let, paznik prisilne delavnice v p. in posestnik, Moste, Janežič Jakob 79 let, delavec, Torčič Ivan 36 let, delavec, Dev. Mar. v Polju, Kaus Ljudmila roj. Sovič, 60 let, vdova sprevodnika drž. žel., Beguš Ivana 60 let, zasebnica, Vič, Vinšek Franc 60 let, zasebnik, Smole Ludvik 79 let, zasebnik, Novak Frančiška 56 let, posestnica, Žmitek Peter, 61 let, profesor v. p. in akad. slikar, Kirar Ivana 64 let, šivilja, Korobajč Albina 70 let, užitkarica, Zupančič Josip 53 let, delavec, brez stalnega bivališča. **V ljubljanski bolnici umrli:** Žnidar Andrej 67 let, dninar, Sp. Bernik pri Kranju, Oblak Avguštin 68 let, sodnik okrož. sodišča v p., Iljaš Marija 65 let, kuharica, Knez Martin 18 let, sin delavca, Žabjek, obč. Radeče pri Krškem, Gabrič Jakob 28 let, narednik kr. voj. mornarica, Dubrovnik, Janežič Lovrenc 43 let, delavec, Tržič, Tišina Anton 63 let, mesarski pomočnik, Florjančič Aleš 73 let, poštni delavec v p., Hostnik Franc 62 let, vratar drž. hip. banke, Meglič Drago 5 let, sin poštn. zvaničnika, Šketel Karol 25 let, hlapec, Šijanec Ivan 4 mesece, sin krojača, Stožice, Ostanek Marija roj. Cvirn, 60 let, žena vpokoj. uradnika drž. žel., Jošt Marija 45 let, žena delavca, Trnopolje pri Celju, Brekan Marija 59 let žena dninarja št. Janž, Babič Emil 18 let, briv. pomočnik, Dol pri Hrastniku, Fröclich Jožefa 26 let, žena delavca Vrhnika, Vehar Ivana 16 let, hči hišarja, Rovte pri Logatcu, Jug Helena 36 let, dninarica, Slovenska Bistrica.

nam jamči, da bo Žena za 1000 rubljev

—lj **»Ljubljanski Sokol«** opozarja na svoj Silvestrov večer, katerega priredi jutri 31. t. m. ob ½21. uri v društveni telovadnici v Narodnem domu s povsem novim, pestrim sporedom: telovadne, pevske in glasbene točke, komični prizori itd.— Predprodaja vstopnic v društveni pisarni.

Smeh, sijajna zabava in smuka
v GARMISCH—PATENKIRCHNU
V družbi Magde Schneider, Hansa Moserja, Rich. Romanovskega, Wolf Albach Rettyja v veseloigri
Sen silvestrove noči
Danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri
KINO UNION, tel. 22-21

—lj **Silvestrovanje v Delavski zbornici** priredi jutri Strokovna komisija za Slovenijo kot lep družabni večer. Začetek je ob 20.30 uri. Igrala bo godba »Zarja« in bo ples do zjutraj. Mize bodo pogrnjene z dobro jedačo in pijačo. Na odru pa bodo kupleti, šaljivi prizori, praznovanje kitajske himne, član opernega gledališča g. Lukman bo pel solospeve. Opolnoči bo za ta večer najlašč napisana simbolična slika »Mi kovači. . .« Vstopnice se dobivajo že zdaj v Strokovni komisiji v Delavski zbornici I. nadstropje po 6.— Din. Zvečer pri blagajni pa po 8.— Din. Vzemite torej stopnice že zdaj.

—lj **Pobalinske razvade.** Človek bi mislil, da so že davno minili časi, ko so frkolini obmetavali s kamenjem vozila ali ljudi. Temu pa menda ni tako. V naših predmestjih se še vedno najdejo mladi Podivjanci, ki se navdušujejo za sport ob metavanja, zlasti vozil s kamenjem ali snežnimi kepami. Često se pripeti, da se taki pobalini lote tudi tramvaja. Staršem priporočamo naj strožje pazijo na nadebudne simčke, pa tudi v šolah, naj se otrokom dopove, naj prenehajo s takimi, včasih tudi nevarnimi junaštvi.

—lj **Mesto venca na grob g. Mariji Pogačnik** je darovala rodbina Ecker, Slomškova ul. 4. za akcijo »Vse za otroka« 100 Din. Za odkup čestitk in reklamnih koledarjev je darovala tvrdka V. A. Janež, Aleksandrova cesta 12 Din 300.—. Iskrena hvala!

—lj **Najnovejša senzacija za Ljubljano** bo Silvestrov večer Sokola II. v Kazini, kjer sodelujejo zbor ruskih plesalk in plesalcev, odlični pariški cirkus Tady z veliko menežarijo, odlični plesni umetnik iz Berlina g. Froeli, lutke iz Amerike in generalni ravnatelj cirkusa Tady g. Jony s svojimi atrakcijami. Prireditev bo posetil tudi abesinski cesar s svojo zmagovito vojsko. Kdor se hoče imenitno zabavati mora priti v Kazino, da s smehom pričaka novo leto. Vstopnina samo 10.— Din.

—lj **»Matasanovega Naceta nesrečna snubitev« (Maksel),** zabavno Walfriedovo burko ponove v šentjakobskem gledališču v sredo 1. jan. na novega leta dan. Burka vsebuje mnogo zdravega humorja in komičnih situacij, in je dosegla pri obeh uprizoritvah lep uspeh. Pri predstavi sodelujejo: Bučarjeva, Černičeva, Gorjupova, Gajeta, Gornik, Koman, Moser Vizjak in Vokač. Kdor se hoče nasmejati, naj poseti predstavo. V soboto 4. in nedeljo 5. jan. ob 20.15 se burka ponovi. Cenjeno občinstvo naj kupi vstopnice že v predprodaji.

— **Za tridevni izlet** v Gorico in Trst z avtom od 4. do 6. januarja se je treba priglasiti do 31. t. m. v pisarni »Po božjem svetu«, Ljubljana, Šentpeterska vojašnica.

senzacija tudi za Ljubljano

ELITNI KINO MATICA
Telefon 21-24
JUTRI, ZA SILVESTROVO — SIJAJNI
RUSKO-SOVJETSKI VELEFILM
ŽENA ZA 1000 RUBLJEV
Kdor je videl film »PASTIR KOSTJA« mora videti tudi tega.
Smeh, resnost, šala in še marsikaj. Film za Vas. Film za vsakega!
PREMIERNI KINO

Zvočni kino Ideal
Danes zadnjikrat ob 4., 7. in 9.15 uri
Senzacija v Londonu
Vstopnina 4.50, 6.50 in 10 Din.

Iz Celja

—c **Znižajte najemnine!** Pred kratkim je izdala mestna občina celjska apel na hišne posestnike, naj glede na težke gospodarske razmere in na znižanje dohodkov prebivalstva znižajo najemnine v svojih hišah. Temu pozivu se je odzvalo le malo hišnih posestnikov. Ne samo to kakor čujemo, so nekateri celo povišali najemnine. Hišne posestnike pozivamo, da pokažejo svoj socialni čut in vsaj sedaj ob novem letu primerno znižajo najemnine, ki so v Celju v splošnem previsoke.

—c **Pomladanska oddaja valilnih jajc.** Kr. banska uprava dravske banovine bo oddajala tudi prihodnjo pomlad valilna jajca selekcionirane štajerske kokoši zaradi razširjenja te pasme, ki je glede kakovosti mesa in jajc ter nesnosti svetovno priznano najboljša. Jajca bodo od odbranih štajerskih kokoši s preizkušeno nesnostjo do 220 jajc letno. Zaradi naročila jajc se je treba oglasiti najpozneje do 1. januarja pri tajniku kmetijske podružnice v Celju g. Gaberščku pri mestnem računovodstvu na mestnem poglavarstvu. Za vsako jajce je treba deponirati 75 par, naročiti pa je treba najmanj 60 jajc.

—c **Novi grobovi.** V Prešernovi ulici 22 je umrl v petek 67 letni cestni pometač Ivan Kovač, v mestni ubožnici na Slomškovem trgu pa je umrla v visoki starosti 93 let občinska reva Neža Barletova. V celjski bolnici je umrla v soboto 48 letna posestnikova žena Urša Tacarjeva s Kuretnega pri Šmarju pri Jelšah.

—c **Frizerski saloni** bodo na novo leto ves dan zaprti.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

†

V globoki žalosti naznanjamo, da je naš srčnoljubljeni brat, svak, stric, gospod

WALTER HOLLEGHA pl. Hollegau

poročnik fregate v p.

dne 29. t. m., po kratkem trpljenju, previden s sv. zakramenti za umirajoče, mirno preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek, dne 31. decembra 1935. ob 4. uri popoldne, iz hiše žalosti, Stritarjeva ulica 3, na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, ZAGREB, WIEN, EISENKAPPEL, EBERNDORF, dne 30. decembra 1935.

MIZI KISTLER, MARTHA KRISPER, dr. HANS pl. HOLLEGHA, dr. KARL pl. HOLLEGHA, ANNIE HUDOVERNIG in ostalo sorodstvo.

MALI OGLASI

beseda 0.50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din, preklici
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko — Popustov za male oglase ne priznamo

PRODAM
Beseda 50 par. davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

POSEBNO VELIKO IZBIRO cenenih Hubertus plaščev in lepo krojenih zimskih sukenj dobite pri Preskerju. Sv. Petra c. 14. 4/L

POUK
Beseda 50 par. davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

POZOR! POHIŠTVO SAVA! Največja izbera vsakovrstnega pohištva — sobnih in kuhinjskih oprav:

Spalnice	od 1600	Din.
omare	375	„
postelje	150	„
kuhinjske oprave	700	„
kuhinjske kredence	400	„
kuhinjske mize	120	„
kuhinjski stoli	50	„
madraci	200	„
žični vložki	90	„
otročje postelje	325	„

dobi se najugodneje na obroke. Vzamemo knjižice in prepis Mestne hranilnice. Mizarstvo »Sava«, Miklošičeva 6. 92/L

STROJEPISNI POUK (po desetprstnem sistemu) za začetnike in izvežbance. Večerni tečaj. Učna ura znižana na Din 2. Vpisovanje dnevno. Pričetek novega tečaja 7. januarja. Christofov učni zavod, Domobranska c. 15. 3655

Gostilna „Pri fajmoštru“
Sv. Petra nasip 5
priporoča sledeča izborna vina:

Namizno belo	Din 10.—	čez ulico	Din 9.—
Črnina Sv. nedelja	« 12.—	» «	Din 10.—
Cviček	« 12.—	» «	Din 10.—
Rizling	« 12.—	« «	Din 10.—
Graščenina	« 16.—	« «	Din 14.—

Narodna tiskarna
LJUBLJANA
KNAFLJKVA
5
IZVRŠUJE VSA TISKARSKA DELA TER SE PRIPOROČA
ZA CENJ. NAROČBE

Makulaturni papir
proda
uprava „Slovenskega Naroda“,
Ljubljana, Knafljeva ulica štev. 5

Zgodba o „prodani nevesti“

Janez je v zaporu zatožil Miho, da mu je prodajal svojo nevesto

Ljubljana, 30. decembrt

Ta zgodbica ni manj zanimiva od vsebine opere »Prodane neveste« in je še celo resničnejša. Tudi stara ni in jo lahko priporočamo našim opernim skladateljem v obdelavo. Baje je v našem gledališču huda suša za te stvari, ker je raznih več ali manj Veselih božjih poti vseeno premalo za te skisane čase, ko smo sterilizirali celo humor, da bi se ne pregrešil.

Janeza so zaprli. No, nad tem se menda ne boste pohujševali, saj se kaj takšnega lahko dandanes zgodi vsakomur. Končno je vseeno, s čim se je pregrešil Janez, da so mu predpisali ričet za dieto. Glavno je le, da je postal moralen, čim je začutil močne zapahe za seboj. Zato je zatožil Miho, da mu je nekega lepega dne prodajal svojo nevesto. Kajti, če je Miha tako moralen, da ne prizanese pred sodnijo niti svojemu prijatelju, zakaj bi naj bil slabši Janez?!

Miha se je torej moral zagovarjati, zakaj se je hotel iznebiti ljubljene neveste na trgovski način. Dopovedovali so mu, da pri nas ne sme nihče prodajati nevest kakor krav. Najbrž so mu to tudi dopovedali, ker je Miha tajil na vse žive in mrtve, da bi kdaj prodajal nevesto zlasti, še, ker jo ima tako nepopisno rad, da bi je ne dal nikomur za vse bogastvo vsega sveta. Ne. Miha se namerava celo poročiti in je z dragim dekletom že tako rekoč na oklicih. Toda na sodniji nič ne verjamejo. Izrazili so dvom, da ima Miha res tako rad svojo nevesto, da mu ne bodo prej verjeli, dokler jim ne bo predložil poročnega lista. Miha je sveto obljubil, da bo kmalu prinesel poročni list. Zaklel se je sam pri sebi, da ne bo delal druščine prijatelju Janezu, čeprav sta si še tako dobra.

Toda delal je račun brez krčmarja. Ves potrt je prišel položit na sodnijo,, da mu je preklemana nevesta ušla. Niti zbogom mu ni rekla. Izginila je kakor kafra. Šla je s fantom, ne da bi se Miha pogovoril z njim. Naj bi jo, mrho, sodnija prijela in v keho z njo! Tako rad jo je imel, zdaj pa — in Miha je požrl debelo solzo. Trepetal je pred gospodi, da bi ga morda zdaj res še ne zaprli. Dokazoval je, da je imel najresnejše namene, saj sta bila že na oklicih. In tik pred poroko jo je odkurila. Gospodje so Miho potolažili, kakor so vedeli in znali, vendar je odhajal v negotovosti in še vedno ga je nekoliko strašii zapor.

To bi pa bil prežalosten konec za opereto, čeprav bi bil verjeten. Najbrž bi si moral pomagati sam režiser ter privleči za lase še kakšno nesrečo. Usoda je hotela drugače. Miha je pač srečen človek ali kakor se vzame. Nevesta se je vrnila s »poročnega potovanja. Padla je Mihi v objem.

Kdo bi opisal nepopisno srečo! Mi si kaj takšnega ne drznemo. Ne bomo tudi razglabljali, ali je bil Miha bolj srečen zaradi tega, ker je lahko dokazal s poročnim listom, da je imel najresnejše namene, ali zato, ker se mu je vrnila draga nevesta. Iz zgodbice pa lahko sprevidite, da so dandanes »prodane« neveste povsem drugačne od one češke. Saj je ne moreš prodati, ne spraviti v keho in se je ne iznebiti, čeprav ti uide s tekmecem.

Skrivnost smrti Thelme Toddove

Zdravnik, ki je preiskal njeno truplo, pravi, da gre za zastrupljenje

Smrt plavolase partnerke Stan Laurela in Olivera Hardya Thelme Toddove v avtomobilu po prekrokani noči postaja vedno bolj zagonetna. Na policiji, ki preiskuje skrivnost usodne noči, se je javil angleški režiser in igralec Stanley Lupino in izjavil, da je bila Thelma v soboto pri njem na intimnem večeru, ki ga je priredil svojim ožjim prijateljem. To je bil tudi vzrok da je po daljšem času zapustila svojo vilo. Lupino je govoril z njo o novem filmu, ki ga hoče v kratkem izdelati v Angliji in v katerem naj bi igrala Thelma Toddova glavno vlogo. Plavolasa filmska igralka se je zelo veselila, da bo vsaj za nekaj časa odpotovala iz Amerike in tako je bila izredno dobre volje. Z lastnikom neke luksuzne garaže se je odpeljala potem v Trocadero, kjer jo je po dogovoru pričakoval njen prijatelj Roland West.

Zabava v Trocaderu se je končala z burnim prepirom in kakor smo že poročali, je Thelma Toddova odšla vsa objokana. West se je baje takoj za njo odpeljal domov, pred odhodom jo je pa opozoril, naj se ne vrne prepozno, ker je imela njena služkinja čez nedeljo prosto, on pa ni hotel dolgo čakati. Thelma svojega ključa ni imela. Okrog štirih zjutraj ga je zbudilo pasje lajanje. Ni se pa dal motiti, ker je slišal, kako se je ustavil pred vilo avto. Tudi v nedeljo se West ni dal motiti. Šele služkinja je začela v ponedeljek zjutraj, ko se je vrnila, iskati svojo gospodinjo in čez nekaj ur so jo našli mrtvo v avtomobilu. Motor ni bil ustavljen, pač se je pa sam ustavil, čeprav je bilo v posodi še dovolj bencina.

Zdravnik, ki je pregledal mrtvo igralko, je ugotovil znake zastrupljenja in po njegovem mnenju je nastopila smrt že v nedeljo okrog štirih zjutraj. Čudno je pa, da je imela Toddova en zob izbit. Največje presenečenje je pa pripravila policiji prijateljica pokojne Marta Fordova, ki je izjavila, da ji je Thelma telefonirala v nedeljo po tretji uri popoldne, češ, da bi prišla čez pol ure na dogovorjeni sestanek, če ji Fordova dovoli in sicer kar v večerni toaleti, ki je že od sobotnega večera ni odložila. Fordova je odgovorila, da naj kar pride, toda čakala jo je zaman.

Zanimivo naključje je, da so baš teden dni pred zagonetno smrtjo Thelme Toddove izdelovali v Hollywoodu detektivski film čigar libreto presenetljivo spominja na tajno hollywoodske vile. Temeljni motiv filma je zločin moža, ki se je hotel odkrižati svoje žene, ker se je že naveličal, pa jo zapre močno vinjeno v avto in požene motor, da bi se ubila odnosno zastrupila s plinom v hladni noči. Tudi tega čudnega naključja policija ni pustila iz vida, kajti zagonetna smrt Thelme Toddove postaja vedno bolj vprašanje njenega prestiža.

Leteče strežnice

Sanitetna letalska služba je zdaj najkoristnejše in najzanimivejše delo francoske žene. Ustanovila jo je markiza de Noailles in kmalu je vsak oddelek Rdečega križa organiziral skupino letalskih strežnic. Mnogo truda je bilo treba, predno se je to delo posrečilo. Po zaslugi požrtvovalnih in žilavih Francozkinj kakor so markiza de Noailles ter gospe Schneiderjeva in de Vaudoeure deluje zdaj zbor letalskih strežnic, pripravljenih za vsak slučaj. Vsaka mora imeti za seboj najmanj 10 ur letanja, da se ugotovi ali dobro in brez težav prenaša polet. Zaenkrat se še ne da ugotoviti, kakšno delo bodo lahko opravljale te strežnice v vojni. V mirnem času so sanitetna letala pripravljena za takojšnje prevoz bolnikov ali ranjencev s prostovoljno strežnico. Plača se 1.80 franka od kilometra, kar je cenejše kakor prevoz s sanitetnim avtomobilom. Sanitetno letalstvo služi že dolgo v kolonijah, kjer se je zelo dobro obneslo. Mnogo tisoč bolnih in ranjenih je že rešilo, kajti nekaj ur letanja odtehta več tednov prevoza z avtomobilom ali prenosa z velblodi.

Vse žene, ki opravljajo to delo, služijo prostovoljno. Društvo »Pomoč ranjenim vojakom« jih je imelo v začetku 36, zdaj jih ima že 100 in od teh je najmanj 10 izkušenih pilotk. Vse tvorijo poseben zbor in njihova ravnateljica Schneiderjeva si prizadeva vcepiti jim vzvišeni ideal poguma in samozatajevanja. Marljivo jih zbira k raznim tečajem in predavanjem o najrazličnejših predmetih. Njen cilj je napraviti iz njih vzorno posadko. Ne omejuje se samo na to, da bi znale njene strežnice dobro streči bolnikom, temveč da bi bile skrbno izbrane, inteligentne in plemenite, sposobne moralno podpreti in povzdigniti svoje pacijente. To je menda prvi primer, da skušajo v Franciji vzgojiti tak ideal strežnice.

Najmlajši ded

Dedi in babice se počutijo zdaj sploh zelo mlade in zato se ne smemo čuditi, da so nekateri tudi mladi po letih. Nedavno so ameriški listi poročali, da ima Amerika najmlajšo babico, staro šele 35 let. Dobila je vnuka, ni pa povedala, ali je navdušena zanj ali pa bi ji bilo ljubše, če bi ga še ne bilo na svet. Na Madžarskem imajo pa najmlajšega starega očeta na svetu. Gre za 34 letnega kmeta iz kraja Baranyaver.

Mož se je oženil zgodaj, ko mu je bilo komaj 18 let, za ženo si je pa izbral 15 letno dekletce. Kmalu se jima je rodila hčerka in tudi ona se je požurila v zakonski jarem. Komaj ji je bilo 14 let, se je zaročila in omožila. Zdaj je dobila hčerko in tako je njen 34 letni oče postal ded. Pobaha se lahko, da je najmlajši ded na svetu.

Kanadske petorčke že hodijo

Pred poldrugim letom je svet presenetila vest, da so se rodile v obmejni državi Ontario med Severno ameriško unijo in Kanado zakoncema Dion v mestu Callenderu petorčke, žive in zdrave deklice. In kakor je v Ameriki že navada, je bilo sklenjenih takoj na tisoče stav glede vseh mogočih in nemogočih dogodkov in pojavov v njihovem bodočem življenju. Zlasti pogoste so bile stave o tem, kateri otrok bo ostal pri življenju, ali bo živelo vseh pet, kako bodo rasle itd.

Petorčke so stare zdaj že poldrugo leto in so seveda predmet splošnega zanimanja. Postale so že filmske zvezde in dobivajo visoke honorarje za to, da jih smejo filmati. Že zdaj so najbogatejši otroci v Ameriki. Srečne petorčke so že shodile in sicer vse skoraj istočasno. Najslabše hodi najmlajša, ki je prišla zadnja na svet. Seveda jih bodo zdaj še z večjim navdušenjem filmali, da jih bo kmalu poznal ves svet.

Razkrinkani pustolovec

V Parizu so aretirali te dni elegantnega sleparja Stanislava Bielskega, junaka letošnje sezone na rivijeri, pretendenta na poljski prestol. Republikanska Francija deli z dolarsko Ameriko simpatije do princev, pravih in lažnih. Med slednje je spadal tudi Bielski, aretiran na Montmartru z zavojčkom kokaina in opija. V začetku sezone se je pojavil na rivijeri, kjer je stanoval v najimenitnejših hotelih. Z neko znano pariško plesalko si je privoščil krožno potovanje po Sredozemskem morju. Namenoma se je zavil v zagonetnost in tako je kmalu postal središče visoke družbe. Znano je bilo samo, da je bil rojen na gradu Terjeszeraiku, ki bi ga bili pa njegovi častilci in častilke na Poljskem zaman iskali.

Listine, izvirajoče od nekega francoskega notarja, so baje jasno pričale, da ima Bielski pravico do poljskega prestola. Z uveljavljenjem pravic do prestola se mu pa nikamor ni mudilo, saj je bil lahko zadovoljen tudi brez tega, kajti na rivijeri je izvabil letos od naivnih častilcev 300.000 frankov. Policija ga je začela iskati po najboljših francoskih hotelih, kjer ga pa niso našli. Pozneje so se začeli zanimati za elegantnega lepega mladeniča, znanega med pariškimi kokainisti. Ko ga je končno detektiv na Montmartru pozval, naj gre z njim na policijo, se je Bielski zaman pobahal pred njim z izposojenim knežjim naslovom. Pri njem so našli mnogo kokaina, heroina in opija. To priča, da je imel stike z veletrgovci z mamili.

Iz Trbovelj

— **Ustanovni občni zbor** sportnega kluba SK Radeče. Preteklo dni je sklical pripravljalni odbor sportnega kluba v Radečah ustanovni občni zbor, ki se ga je udeležilo vse članstvo, kakor tudi mnogo prijateljev sporta, tako, da je bila kavarniška soba nabito polna. Predsednik pripravljalnega odbora g. Sobo Janko je podal poročilo pripravljalnega odbora, v katerem je posebno podčrtal veliko zanimanje za ustanovitev prepotrebnega kluba v Radečah: delovanje pripravljalnega odbora, ki je med drugim s pomočjo prijateljev sporta preskrbelo novo nogometno igrišče, ki bo v kratkem času dograjeno in dano klubu na razpolago. Predlagal je zaslužna prijatelja sporta g. ing. Viktor Pjatnika, tovarnarja papirnice in g. dr. Karl Matka ban. zdravnika, za častna člana. Oba sta bila sprejeta z burnim aplavzom. Novoustanovljeno društvo, ki kaže na začrtanih smernicah svojega delovanja kar najlepše uspehe, bo našlo veliko uporo v novo izvoljenem odboru, kateremu predseduje znani kulturni delavec g. dr. Peter Jereb, notar in banovinski svetnik v Radečah. Poleg predsednika so bili izvoljeni v odbor še sledeči gg.: Sobo Janko, Ulaga Polde, Siljan Marjan, Simončič Mirko, Zahrastnik Ivan, Gospodarič Franc, Kolšek Jože, Medvešček Karl, Pešec Ivan, Trepečnik Bogomir in v načelstvo Vidmar Miro, ter Simončič Štefko. Novo ustanovljenemu klubu, ki šteje že danes nad 70 članov in predvideva lepo bodočnost, se pridružujemo tudi mi, mu želimo na sportnem polju kar najlepših uspehov in kličemo »Mens sana in corpore sano!«.

— **Smučarji ostali na cedilu.** Naši štev. vilni smučarji, ki so se božičnih praznikov veselili bolj kot vsega drugega, so doživeli hudo razočaranje. Sneg, ki je zapadel malo pred prazniki, je obetal lepe bele praznike z obilno smuko. Saj je bilo v nedeljo pred prazniki, ko je bil sneg prvič v letošnji sezoni dober za smuko, na našem smuškem terenu vse živo. V »Knapovi dolini« je bilo nad 80 smučarjev. Smuka je pa trajala le dva dni! Vsi načrtni smučarjev so šli po vodi. Nastopilo je južno vreme in sneg, ki je postal za smuko neuporaben, je začel kopneti.

Iz Radeč

— **Vlomilci blagajn izsledeni.** Lani so nekateri drzni vlomi, ki so bili izvršeni zaporedoma v hrastniški in trboveljski dolini, hudo razburili prebivalstvo. Tako je bilo vlomljeno posebno »strokovnjaško« v blagajno hrastniške steklarne ter ukradena velika svota denarja. Nekaj dni pozneje pa je bila enako vešče navrtana blagajna poštnega urada Trbovlje II, kjer je bilo pravtako odnešeno več tisoč dinarjev. Varnostne oblasti so vztrajno zasledovale in poizvedovale za storilci, vendar so bila vsa prizadevanja za izsledite vlomilcev zastonj. Tekom lanskega leta je sledilo nato še več vlomov v javne blagajne v celjski okolici, vendar tudi v teh slučajih varnostnim oblastem ni uspelo izsledite storilcev. Sumilo se je pa, da so vsi ti zločini delo ene in iste vlomilske družine. — Letos okrog božiča pa je prebivalstvo hrastniške doline vznemiril nov poskus vloma v blagajno hrastniške steklarne. Tokrat pa storilci niso imeli sreče. Bili so zasačeni pri zločinu ter aretirani. Hrastniškemu orožništvu je takoj padla sličnost načina poskušenega vloma z lansko letom izvršenim vlomom v isto blagajno. Zato je vzela od storilcev prstne odtise ter jih poslala daktiloskopskemu oddelku ljubljanske policije, ki vodi v evidenci odtise prstov, ki jih je posnela prilikom lanske tatvine na predmetih v hrastniški steklarni. S tem izsledovalnim poskusom je orožništvo doseglo presenetljiv uspeh. Posneti prstni odtisi sedaj aretiranih vlomilcev so pokazali popolno enakost z odtisi ljubljanske policije pri lanskem vlomu v steklarno. Vlomilca sta dva ključavničarja steklarne, ki sta bila takoj oddana v zapore celjskega okrožnega sodišča, kjer ju čaka zasluženа kazen. Sedaj bo vsakomur jasno, da so bili storilci v resnici »strokovnjaki«, saj jim pri zločinu ni pomagalo le orodje, marveč tudi strokovno znanje. — Verjetno je, da sta ta dva zločinca vlomila tudi v trboveljski poštni urad in navrtala tudi druge blagajne, kjer je bilo lansko leto vlomljeno. Zato poizveduje varnostna in preiskovalna oblast tudi v tem pravcu.

— **Ob zatonu starega leta** na Silvestrovo zvečer priredi tukajšnji Sokol v veliki dvorani svojega doma svoje vsakoletno silvestrovanje. Letos je spored te tradicijonalne prireditve še prav posebno pester. Sodelovali bodo sokolski orkester, sokolske fanfare, skupina gitaristov, najboljši pevci, akrobati, najbolj pa bo mlado in staro razvedrila skupina naših najboljših šaljivcev, ki bodo vprizarjali najoriginalnejše komične prizore in nastope. Seveda bo prišla tudi mladina pri plesu v polni meri na svoj račun, zato bo skrbel izpopolnjeni sokolski orkester pod vodstvom Rude Dolničarja, za okrepčila pa bo skrbel dobro založeni bufet pri skrajno znižanih cenah.

— **Tepeškanje** se tudi med našo mladino ohranjuje kot stara tradicijah. Včeraj zjutraj je na ulicah kar mrgolelo mladine. Večina je bila iz delavskih kolonij, revno oblečene in v slabem obuvalu, ki je propuščala cestno brozgo. Posebno oblegane so bile pekarne, pa tudi rudniška glavna pisarna, kjer je mladina pričakovala največ uspehov. Toda kakor povsod, tako to nlad. tradicijo vedno bolj zaustavlja kriza.

Iz Maribora

— **Silvestrove v gledališču.** Z začetkom ob 21. (9.) uri bo na Silvestrovo prva letošnja uprizoritev operete »Veseli kmetič«. Opolnoči bo zopet žrebanje listkov, ki jih prejmejo vsi obiskovalci silvestrove predstave. Kdor bo izžreban, ga čaka prijetno novoletno presenečenje.

— **Davčne zadeve.** V smislu določb 12. pripombe k tar. št. 12 takse tarife se začne s 1. januarjem 1936 nova taksna doba za odmero dopolnilne prenosne takse, ki traja do 31. decembra 1940. Pod to takso spada cerkvena nepremična imovina, nepremična imovina cerkvenih in prosvetnih volil, skladov, fondov, samostanov, posvetnih in duhovnih občin, zadrug, zavodov, ustanov, društev in podobnih združenj (taksa znaša na leto 0.4 % prometne vrednosti dotične imovine). Nadalje spada pod to takso nepremična imovina delniških družb in drugih pridobitnih družb in društev, katerih članom pripada določen delež osnovne skupne imovine (pri teh zavezancih znaša taksa 0.2% prometne vrednosti na leto). Čiste industrijske družbe plačajo od prometne vrednosti nepremičnin na leto 0.1 %. Lastniki in zastopniki lastnikov, uživalci in tisti, ki imajo to imovino, ali njihovi po zakonu določeni zastopniki odnosno pooblaščenci so dolžni v svrho odmere te takse predložiti predpisano taksno prijavo v roku od 1. do 15. januarja 1936 pristojni davčni upravi, na katere področju se nahaja dotično imetje, torej pri davčni upravi namesto samo za nepremičnine, ki leže v območju mestne občine. Temelj za odmero te takse je prometna vrednost dotične premičnine na dan 1. januarja 1936.

— **Zbor mariborskih strelcev.** Pretekli tek je bil občni zbor mariborske zvezne strelske družine, ki je potekel v najlepši harmoniji in prikazal obilne sadove vztrajnega in nesebičnega dela. Zborovanje je vodil predsednik g. Joško Stergar, ki je bil po izčrpnih poročilih funkcijonarjev ponovno izvoljen na čelo odbora. Z velikim odobravanjem so zborovalci imenovali zaslužnega nedavno odšlega generala Putnikovića in primarija H. Rotića za častna člana mariborske zvezne strelske družine.

— **Zlate ure je kradla.** Nedavno smo poročali, da je nekdo ukradel v Murkovi ulici 5 stanujoči šivilji Mariji Brgčkovi dve zlati uri in zlato ovratno verižico. Policiji se je te dni posrečilo izsledite storilca. Je to v bližini stanujoča mladenka Edita N., ki je tatvino priznala in zlatnino vrnila oškodovanki.

— **Zagonetna samokres.** Hišni posestnik Josip Kresevič v Smetanovi ulici 50 je na svojem podstrešju našel pod stopnicami skrit samokres velikega kalibra, ki je bil nabit z dvema nabojema. Zadevo preiskujejo oblasti, ki skušajo odkriti zagonetko najdenega samokresa.

— **Vlom v desetih minutah.** V sobotnem opoldanskem odmoru so neznani vlomilci vdrli v krojaško delavnico »Gentlemen« Stuhec & Kosi v Carkarjevi ulici in odnesli 8 bal angleškega sukna za 8940 dinarjev. Vlom je bil izvršen s filmsko naglico kar v 10 minutah. Ob 12.50 je lastnik odšel iz delavnice, ob 13. pa je neka stranka že odkrila vlom. Tvrdka Stuhec & Kosi je proti vlomu zavarovana.

Lion Feuchtwagner: 117

Žid Süss

Roman

— Pustiva to, Gabriel, — je dejal, ti nisi postal mirnejši v teh dveh letih, jaz pa nisem postal strožji. Lahko bi rekel: mar ni vseeno, je-li človek goj, žid ali muslim, samo da ve za višji svet? Lahko bi rekel: dobro, Karel Anton, moj učenec, se je dal krstiti. Toda med menoj in njim ni trdnejše vezi in prijateljstva, nego med menoj in rebom Jakobom Hirschlom Emdenom, ki je dober žid in bistra, blagoslovljena glava, pri tem pa žal malenkosten, vsakdanji človek, čisto slep za višji svet in gluh za njegov glas. Lahko bi rekel: Mesija Sabbataj Zewi je postal muslim, da bi rešil načelo in vejo in njegov učenec Frank se je dal krstiti. Zakaj bi meni ne smelo biti dovoljeno zlesti v bubo ogorčenega rabina in izgovoriti s pretečimi ustnami in s smehljajem v srcu prokletstvo nad samim seboj? Lahko bi rekel: lahko je biti mučenik, toda mnogo težje je prenašati očitek kameleonstva za idejo. Vse to bi lahko rekel. Toda ne porečem ti tega, Gabriel.

Vstal je, vzravnal svojo visoko postavo v svilenem kaftanu in se ozrl prijazno na debeluhastega, mrkega moža, ki je bil podoben v svoji staromodni obleki uradniku. Dejal je zelo prijazno, skoraj z otroško prisrčnostjo: recimo, da sem slabič, prismuknjen in častihlepen. Zvezde mislijo z menoj dobro, napravile so iz mene posodo velike modrosti. Lahko bi bil postal struga, po kateri bi tekli mogočni toki iz gornjega v spodnji svet in duh božji. Toda jaz sem slaba, prelukniana posoda. Vem to dobro in nihče v najglobljii notranjosti ne čuti bolj živo, kako blažeče in pomirjajoče je dvigati se k bogu, kako je spodnji svet ničev, podoben barvasti peni in hlastanju po zraku. Toda jaz se moram neprestano vračati v ta svet, vedno znova in znova. Vse človeško ravnanje je blazno, umazano in živalsko, po njem ostane nepriieten, zopern okus. In jaz se moram neprestano vračati k temu nehanju, k brezplodnosti in pehanju v življenju. Pusti me v tej blaznosti, dragi prijatelj. Pusti me v tem blatu, v teh živalskih nagonih. Ne zgražaj se, če negujem svojo brado bolj, kakor svojo dušo. In z nesramno šalo je pripomnil: Milijarde let imam časa, da najdem in očistim svojo dušo. Toda kdo mi jamči za to, da bom še kdaj našel tako lepo brado?

Lahno so tekle te bogokletne besede iz sladkih priliznjenih, zgovornih ust modrega, lahkomiselnega, izgubljenega rabbija. Rabbi Gabriel ga je poslušal mračno mrko in nepremično. Kar je zagledal pred seboj krajino. Kamenje, pustinjo, razkopan led. Nad tem nežno posmehljivo zarjo, sence metajoče oblake, jato jastrebov, mračni, divji vrtinec narave, ogromne, na led vržene kroge. Ostrmel je nad tem prizorom in spoznal, da je razmerje enako tu kakor tam. Taka slutnja ga je gnala od moža, h kateremu je bil priklenjen, k temu možu. Oni je ležal na razgaljenih, pohotnih Lilitinih prsih, toda hrepenel je po višjem svetu. Ta je ležal med svetniki in pobožnjaki v srebrni bradi Simona ben Jochaja, toda žejalo ga je po Lilitinih prsih. Ista slika, isto razmerje. Toda oni je bil bližje cilju nego ta.

Ni odgovoril, ko je rabbi Jonathan Eybeschütz končno umolknil. Dejal je samo: Mir s teboj, brat moj in gospod. In odšel je v spalnico, ki so mu jo bili pripravili. Jonathan Eybeschütz je zrl za njim, videl je njegov široki, lahno upognjeni hrbet in lahkomiselni smehljaj je polagoma izginil z njegovega obraza. Navzlic svoji večno beli bradi ni bil več tako dostojanstven in vzvišen, ko je zopet sedel k svojim knjigam in pergamentom.

19.

Karel Aleksander je sedel v kočiji utrujen in nervozen. Peljal se je v Ludwigsburg, od koder naj bi se odpeljal čez mejo in se vrnil šele po prevratu. Zgodaj zjutraj se je poslovil od vojvodinje. Prebil je z njo noč, sanjaril je pri njej navdušeno o svojih velikih načrtih. To naj bi bila zadnja noč, ki jo prespi kot žena malega nemškega kneza. Odslej bo spadala med žene evropskih suverenov in kmalu jo bodo ogovarjali s čisto drugačnim naslovom nego je skromni »Visokost«. Strastno in razburjeno je šepetal svoje fantazije krasni nagi ženi, ki ga je poslušala z lahnim nasmehom, vendar se je pa dala omamiti njegovemu ognju in odgovarjala mu je na njegove vroče objeme mnogo strastneje nego sicer. Zdaj je bil ves utrujen, po tem temeljitem, težkem poslavljanju in sedel je naslonjen nazaj, izčrpan in nervozen. Saj se je bil vendar lotil že tolikih podjetij hladnokrvno, ostal je miren celo na bojišču, ko so mu ustrelili konja pod zadnjico. Toda danes — grom in strela! — danes mu gomazi po vseh udih, kakor da mu lazijo mravlje po žilah. Tudi ta prokleta noga ga je bolela in ni mu hotela dati miru. Ni bilo čuda, vreme je bilo izredno kislo. Zdaj solnce, zdaj toča, vsi elementi so bili boj med seboj. Pihal je močan, vlažen veter, raztrgani oblaki so se podili po nebu. Poleg tega je še v Egloshelmu gorelo in svit požara je dražil konje. Karlu Aleksandru je stopil pred oči nejasen spomin. Ni dolgo tega, ko je stal baš na takem vetru, lunin srp se je lesketal na nebu in lil prav tako rdečo zarjo na zemljo, črn, sovražen gozd se je zdel poln prikazni, a na zemlji je ležalo belo mrtvo dekle med rožami na nočnem vetru. Prazen spomin! Kaj bi zdaj s tem? Zdaj mora misliti na pametnejše stvari.

Končno v Ludwigsburgu. Toda niti tam ni imel miru. Tekači, vesti iz najoddaljenejših garnizij. Temu slu se ne more skriti. Naenkrat je začutil lakoto, zahteval je ribjo juho, hotel jo je hlastno pojesti, pa je bila prevroča in treščil je krožnik ob steno. Povrhu še neprestano zoperno zvonenje zaradi požara v Eglosheimu. Žvižgajoč veter, oblaki dima nad dimniki. Povsod v gradu žvenketajoča okna, loputajoča vrata. Vojvoda ni imel nikjer obstanka. Slednjič je prišel večer.

V Stuttgartu je bilo tistega večera čisto tiho. Nikjer ni gorela luč. Toda v temi si slišal topot novih korakov, zamolklo rožljanje železa, šepet in šum. Vse prebivalstvo je vedelo, da gre v teh urah za odločitev. Schobrovo poročilo je vplivalo, vsi so bili pripravljeni, oboroženi in polni tesnobne napetosti, pričakovali so odločilnega trenutka s strahom, toda pripravljeni na boj. Tiste noči v Stuttgartu nihče ni spal, razen nebogljenih otrok.

Urejuje Josip Zupančič. — Za »Narodno tiskarno« Fran Jezeršek. — Za upravo in inseratni del lista Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.